

Politiski represēto
atmiņu pēcpusdiena
Pelēčos

3. lappusē

Mazputniņi
salidoja
Līvānos

5. lappusē

Riebiņos pavasari
sagaida, dzerot
burkānu sulu

8. lappusē

Cāļi atnes pavasari



● Uzstāšanās uztraukumi mazajiem vokālistiem aiz muguras, balvas saņemtas, tētiem pasūtītas tortes ar «avenēm», «zemenēm», «ķiršiem» un «daudz daudz rozītēm». Vēl tikai kopīgs foto atmiņai. Fotoaparāti zibsnī bez apstājas kā «Oskara ceremonijā», jo savus mīļus iemūžina gan tēti un mammas, gan opapi un krustmātes, gan brāļi un māsas.

Mazo vokālistu konkurss «Cālis» ir notikums, kas ik gadus izskan uz pavasara sliekšņa, un, kad Preiļu kultūras namu skatuvi piecivina skanīgas balstiņas, tad gandrīz droši ir zināms — pavasaris klāt. Tā bija arī šoreiz, un žūrijas komisija pareizi atzina, ka Preiļos pavasari atnes «Cāļi».

Uz konkursu bija pieteikti 13 bērni vecumā līdz sešiem gadiem. Divi no viņiem bija skolotājas Ivetas Soldānes audzēkņi, pa diviem sagatavojusi Laima Sondore un Ārija Bergmane-Sprūdža, bet septiņi mazuļi dziesmiņas mācījās skolotājas Dainas Ertes vadībā. Kad katrs no mazajiem konkursantiem bija noskandējis pa divām dziesmiņām, vērtēšanas komisija ķērās pie nopietnā darba — noteikt visskanīgākās balstiņas īpašnieku un piešķirt titulus pārējiem. Žūrijas komisijā darbojās Elvira Brovaca, mazo vokālistu konkursa «Cālis» krustmāte, Ilze Rožinska, Preiļu Valsts ģimnāzijas mūzikas skolotāja, Daiga Koļesņičenko, Preiļu 1. pamatskolas mūzikas skolotāja. Žūrija visaugstāk novērtēja Melisas Gribonikas (skolotāja kļuva Daina Erte) uzstāšanos, un Melisa kļuva par šī gada konkursa titula «Cāļu Cālis 2010» ieguvēju. Tīna Zīmele saņēma titulu «Cālis 2010». Tīnas skolotāja ir Ārija Bergmane-Sprūdža. Par «Vice Cālis 2010» atzīts Dainas Ertes audzēkņis

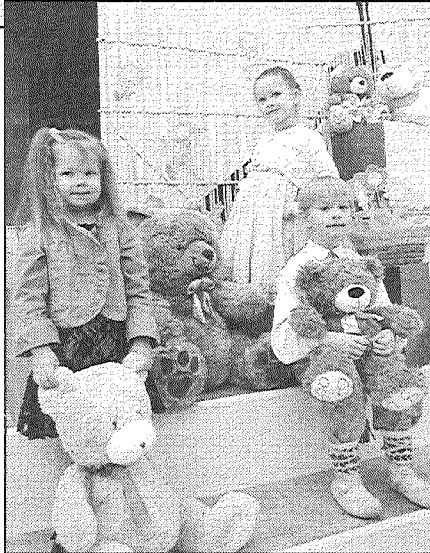
Markuss Kurašovs. Melisa un Markuss izvirzīti uz konkursu «Cāļu Cālis 2010», kas 5. aprīlī notiks Daugavpilī.

Par «Cāļi — Skatītāju simpātiju» kļuva Justīne Stašulāne. Ievīna Sprukste saņēma titulu «Cālis — prātnieks», Nadīne Stella Ivdre — «Šarmantākais cālis», Megija Lukjanoviča — «Cālite — dāmīte», Elmārs Stīvriņš — «Cālis — stiprinieks», Dana Anspoka — «Mīligākais cālis», Kaspars Šustovs — «Stilīgākais cālis», Andželika Poļakova — «Elegantākais cālis», Zaiga Kalvāne — «Skaniģākais cālis», Evelīna Kokoriša — «Nopietnākais cālis». Katrs «cāļēns» saņēma balvu — miksto rotaļlietu. Galveno balvu kā ik gadus sponsorēja SIA «Salang Preiļi».

Vērtēšanas komisija paldies teica pedagogiem par ieguldīto darbu, kā arī ģimenēm par atbalstu un ieinteresētību savu bērnu vokālo dotību izkopšanā.

Šī gada «cāļēni» bija īpaši nīpri, dzīvespriecīgi un atraktīvi, un pat labsirdīgam Suņukam (Ināras Určas atveidojumā) bija jāliek lietā daudz izdomas, lai mazās «skatuves zvaigznes» saganītu.

Konkursu «Cālis 2010» rīkoja Preiļu novada bērnu un jauniešu centrs sadarbībā ar novada kultūras centru, aicinot piedalīties novada vokālistus. Interesi izrādīja arī citi novadi, tāpēc starp mazajiem konkursantiem bija gan Aglonas, gan Riebiņu novada bērni. Kā informēja Preiļu novada bērnu un jauniešu cen-



● Mazo vokālistu konkursā «Cālis 2010» galveno balvu ieguvēji: «Cāļu Cālis 2010» Melisa Gribonika (vidū), «Cālis 2010» — Tīna Zīmele un «Vice Cālis 2010» Markuss Kurašovs. Foto: A. Šņepsts

tra direktore Aija Caune, atbilstoši konkursa «Cāļu cālis 2010» nolikumam, konkursam Daugavpilī katrs novads var izvirzīt divus bērnus, tāpēc Preiļu novadu pārstāvēs Melisa un Markuss. Savukārt arī citu novadu bērni, kas piedalījās Preiļos notikušajā konkursā, uz Daugavpili var doties kā savu novadu pārstāvjus. Katrai pašvaldībai jāpiedalās ar finansējumu 20 latu apmērā balvu iegādei diviem pašvaldības izvirzītajiem konkursa dalībniekiem.

Mazo vokālistu konkurss ar nosaukumu «Mazputniņš» 19. martā notika arī Līvānu novadā. Informācija 5. lappusē. L.Rancāne

ZINĀS

Tautas partiju atstājusi Līvānu nodaļa

No Tautas partijas (TP) izstājusies visa Līvānu nodaļa — aptuveni 20 tās biedru, kuru vidū ir arī Saeimas deputāts Jānis Klauzs, pirmdien ziņoja laikraksts «Diena».

Līvānu novada domes priekšsēdis Andris Vaivods laikrakstam atzinis, ka lēmums partijā nepārreģistrēties ir pieņemts jau pirms TP aiziešanas no valdības un ir vairāk protests pret varas partiju īstenoto politiku kopumā.

Valde šo pārreģistrācijas ziņojumu vēl nav izskatījusi un partijas līderis Andris Šķēle ir gatavs aprunāties ar līvāniešiem, ziņo laikraksts.

Līvānu novada domes vēlēšanās TP uzvarēja, iegūstot septiņus mandātus. Taču līvānieši no sava vidus neizvirzīja pārstāvi TP valdes reģionu padomē. Pats Vaivods bija TP biedrs trīs gadus.

Andris Vaivods laikrakstam paudis nožēlu, ka, savstarpējo strīdu pārņemti, partiju pārstāvji domā tikai par vēlēšanām, bet neapzinās, cik bezcerīgā situācijā ir cilvēki laukos, kur nav darba, beidzas bezdarbnieka pabalsti un daudzi atstāj valsti, ieskaitot uzņēmējus, jo valdības īstenotā nodokļu politika ir tikai papildu slogs mazāk nodrošinātajiem un uzņēmējiem. «Līdz šim pašvaldības valsti uzturēja, bet tagad cilvēku maksātspēja ir katastrofāla, un mēs nezinām, ko viņiem atbildēt,» atzinis Andris Vaivods.

Viņaprāt, valdība nav neko darījusi, lai, izmantojot aizņēmumu, attīstītu ražošanu un palielinātu nodokļu ieņēmumus. Līvānu mērs uzskata, ka Valda Dombrovska (JL) valdībai ir jāatkāpjas un jāveido jauna valdība bezpartijiska premjera vadībā, jo mazākuma valdība būšot spiesta pirkt balsis un tā arī nevarēs nodrošināt konstruktīvu un efektīvu darbu.

Saeimas TP frakcijā, kurā palikuši 18 deputāti, atbalstītāja statusā jau darbojas Raimonds Pauls, kurš arī nepārreģistrējās. Pārreģistrācijas anketu nav aizpildījis arī Rēzeknes novada domes priekšsēdis Monvids Švarcs.

Jau ziņots, ka TP plāno pamest arī deputāte Aija Barča, kas ievēlēta no Liepājas partijas. Tieši Barča un arī deputāts Jānis Eglītis TP valdes un frakcijas kopsēdē trešdien nebalsoja par TP lēmumu pamest Dombrovska valdību.

Pēc TP aiziešanas no valdības koalīcijas palikušās partijas nolēma sākt konsultācijas ar opozīcijas partijām par valstij svarīgu lēmumu pieņemšanu un aicināt opozīcijā esošo partiju LPP/LC koalīcijā.

Līvānos sākušies plūdi

Aizvadītajās brīvdienās Dubnā pie Līvāniem ievērojami cēlies ūdens līmenis. Naktī no svētdienas uz pirmienu ir izņemti divi no trim Mežrozītes HES aizsprosta laidumiem, taču ledus sastūrējus ir izveidojies augšpus HES. Pirmdien Līvānu novada pašvaldībā tika sasaukta ārkārtas situāciju komisija, informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle.

Novada civilās aizsardzības speciālists Andris Kundziņš ziņoja, ka ir applūduši Krasta ielai piegulošie īpašumi — upes krastā esošās pirtis, saimniecības ēkas. Otrā Dubnas krastā draud applūst Liču iela. Applūduši vairāki pagrabī, iedzīvotājiem nācies no ūdens glābt arī mājlopus.

Šobrīd bažas rada tas, ka ledus iešana ir sākusies, bet Dubnas upes līkumā izveidojies ledus aizsprostojums. Ledus iešanu bremzē arī apmēram pusmetru biežais ledus uzpludinātā Dubnas daļā starp abiem tiltiem. Tas plūdu riskam pakļauj vairāk kā 30 dzīvojamās mājas Līvānu pilsētas Ubagliča rajonā.

Turpinājums 2. lappusē.

Politiski represēto atmiņu pēcpusdienu Pelēčos

*Daudz mocekļu bij izredzēti,
Tev, mana mazā Tēvija,
Kas līdz ar mātes vārdu svētu
Čukst sājpu stundā: «Latvija!..»*

Šie dzejā izteiktie vārdi bija izvēlēti par moto pasākumam, kas Preiļu novada Pelēču pagastā sestdien, 20. martā, ievadīja politiski represēto atmiņu pēcpusdienu. Aizlūgumu Nidermuižas Romas katoļu draudzes baznīcā un tikšanās Pelēču pamatskolā organizēja Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs un Pelēču sieviešu klubs «Veiksmes biķeris».

Pirms 61 gada

«1949. gada 25. martā, agrā rīta stundā, mūs pamodināja stipri klauvēji pie ārdurvim. Ienāca bruņoti karavīri, ciema padomes priekšsēdētājs, pāris skolotājas. Savāca mūsu ģimenes locekļu personas dokumentus. Nolasīja rakstu par mūsu ģimenes izsūtīšanu nezināmā virzienā. Mani un brāli vairāk nelaida iet uz skolu. Īsā laikā mums vajadzēja savākties ceļam. Maize nebija izcepta. Cūka nebija nokauta. Naudas mums nebija, jo bija jāsamaksā lieli «kulaku» nodokļi.

Brālis gribēja paņemt līdzi vec-tēva darba rīku kastī. Ciema padomes priekšsēdētājs, latvietis, izņēma kastīti brālim no rokām un teica: «Tev tā nebūs vajadzīga, jo līdz robežai tikai aizvedīs, tad nošaus.» Vectēvs bija galdnieks, koka trauku taisītājs, mucinieks, tāpēc viņam bija ļoti labi darba rīki.

Kad ciema padomes priekšsēdētājs teica, ka mūs nošaus, māte lūdza, lai mēs bēgam, ja varam. Vecākajai mātai izdevās izbēgt, jo viņa aizgāja govīs kopt, vienai tajā naktī bija atskrējis teliņš. Mēs izbēgt nevarējām, jo ar šautenēm sēdēja klāt un neļāva kustēties.

Atbrauca krievu karavīrs ar izvedamajiem kaimiņiem (izveda trīs ģimenes, kurām zemes robežojās). Viņš redzēja, ka mums nekas nav līdzi paņemts, tāpēc lika pats, ko redzēja. Ielika divus rudzu miltu maisus, kuri mūs izglāba no bada. Vēl šodien to atceros, tik cilvēcis viņš bija...

Aizveda mūs. Māti, kurai bija lauzts gūžas kauls. Slimu deviņdesmitgadīgu vecmāti, mani, 4. klases skolnieci, brāli — 7. klases skolnieku. Sibīrijā brālis bija mūsu apgādātājs, jo māte darbā iet nevarēja. Es daudz slimuju.

Ceļš uz Sibīriju lopu vagonos bija grūts, nezināms. Sibīrijā dzīvojam septiņas ģimenes vienā lielā istabā. Ūdeni pirkām, to pieveda ar buļļiem. Ūdens bija saļš, tāpēc daudzi mira, jo neizturēja nieres.

Sibīrijā mācījos skolā, bija grūti, jo visi priekšmeti krievu valodā. Arī mājās ģimenē neļāva runāt latviski. Gāja no skolas klausīties aiz durvim, kā ģimenē runājam. Gribēja mūs pārkrēivot.

Vasarās strādāju dažādus darbus. Daudz slimuju. Smagi izslimoju malāriju. Vecmāte nomira, svešumā nenodzīvoja pat gadu. Darbā ķieģeļu cepli, dzenot smagās vagonetes un lietojot nepilnvērtīgu uzturu, sabojāju arī savu veselību.

Pārbraucām Latvijā 1957. gada 8. decembrī. Dzīvot nebija kur, jo dzīvojamā māja pārbūvēta, tajā ierīkots kolhoza kantoris, bet

saimniecības ēkas nojauktas. Uz mūsu zemes bija ierīkots kolhoza ciemats.»

(No Vārkavas pagasta «Pilišķu» iedzīvotājas Leones Znotiņas (Vai-vodes), dzimusi 1936. gadā, atmiņām, kas publicētas atmiņu grāmatā «Katrās sājās ir savs mantojums».)

Aizlūdza un atcerējās

Tiem cilvēkiem, kuriem 1949. gada 25. marta represijas nav vēstures grāmatās rakstīti notikumi, bet daļa viņu sūrā mūžā, bija vēlēti aizlūgums Nidermuižas Romas katoļu baznīcā, sirsnīgo aizlūgumu vadīja draudzes prāvests Jānis Smirnovs.

Pasaulē ir tikai pieci procenti lietu, kurām esam raduši izskaidrojumu. Starp neizskaidrojamajām lietām ir gan Jēzus ciešanas, kad viņš tika piekalts krustā, gan desmitiem tūkstošu cilvēku mokas, kuras viņiem nācās izciest izsūtījumā. Atbildes uz šiem jautājumiem — **Kāpēc?** — nav joprojām, uzrunājot aizlūguma dalībniekus, teica prāvests Jānis Smirnovs.

Pelēču pamatskolas zālē uz atmiņu pēcpusdienu pulcējās vairāki desmiti represēto. Bija pārstāvēti visi bijušie Preiļu rajona novadi. Pēc pasākuma rīkotāju, Pelēču sieviešu kluba «Veiksmes biķeris», aicinājuma pasākumā piedalījās un atmiņas šķetināja ciemiņi — Jēkabpils politiski represēto apvienības pārstāvji, bet ar dziesmām muzikālu sveicienu sniedza Kalupes draudzes jauniešu koris Zigrīdas Rusiņas vadībā.

Pasākumā piedalījās un atmiņu pēcpusdienas dalībniekus uzrunāja arī citi viesi — Eiropas Parlamenta deputāte Inese Vaidere, 9. Saeimas deputāts Jānis Eglītis, Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs. Pieniņu Romas katoļu draudzes prāvests Aigars Bernāns iepazīstināja ar vairāku gadu laikā Krievijā, Krasnojarskas apgabala Ačinskā, ziemas ekspedīciju laikā savāktajiem materiāliem, kas stāsta par Sibīrijas latgaliešiem. Tika nolasīti Eiropas Parlamenta deputātes Sandras Kalnietes un novadnieces, profesores Janīnas Kursītes apsvēkumi *sibīriešiem*. «Ceru, ka tomēr mēs, latvieši, spēsim vienoties, ja ne par ko citu, tad vismaz par Latviju un tās nepieciešamību pastāvēt un būt,» savā vēstījumā atmiņu pēcpusdienas dalībniekiem uzsvera Janīna Kursīte. Savukārt Sandra Kalniete vēstulē informēja, ka Eiropas Komisija sāk gatavot ziņojumu par to, vai Eiropas Savienības likumdošanā ir nepieciešamas izmaiņas, lai tajā būtu noteikts aizlie-



● Eiropas Parlamenta deputāte Inese Vaidere (no labās) kopā ar kādreizējo izsūtīto Pēteri Vaivodu un Preiļu politiski represēto kluba priekšnieci Tereziju Lakausku.



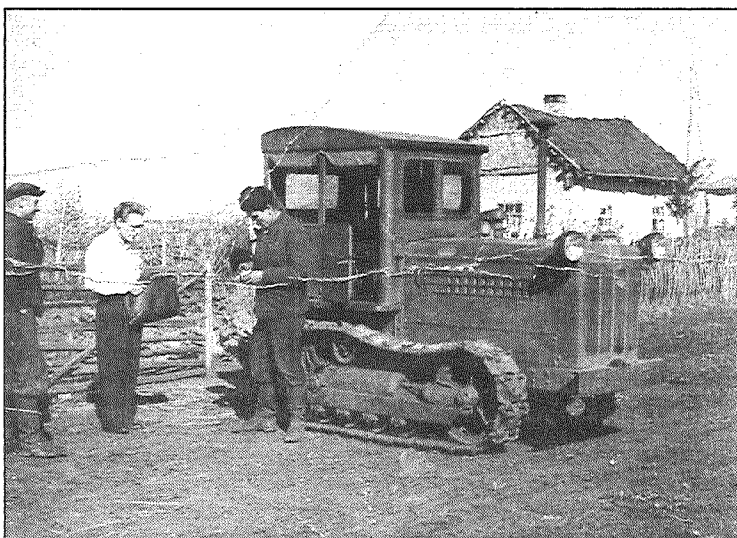
● Grupa politiski represēto atmiņu pēcpusdienas dalībnieku kopā ar ciemiņiem un pasākuma rīkotājiem.

gums noliegt, izplatīt dezinformāciju un banalizēt Staļina noziegumus. «Esmu apņēmības pilna piedalīties šajā procesā un panākt, lai Staļina režīma noziegumi Eiropas likumdošanā saņemtu tādu pat nosodījumu kā Hitlera režīma noziegumi,» noslēgumā minējusi S.Kalniete, apsotot ar *sibīriešiem* tikties vasarā politiski represēto personu salidojumā Iksķilē.

□□□

Atmiņās par senajiem pārdzīvotajiem, kas joprojām šķiet tikpat sāpīgi un netaisnīgi kā agrāk, dalījās arī represētie no Aglonas, Preiļu, Vārkavas, Līvānu un Riebiņu novada. Viņi teica paldies arī savu pašvaldību vadītājiem, kuri atbalsta vecos ļaudis un nodrošina ar transportu, lai tie varētu nokļūt uz pasākumiem.

L.Kirillova



● 1954. gads. No Vārkavas pagasta «Pilišķiem» 1949. gada 25. martā uz Omskas apgabala Ļubļinskas rajonu kopā ar ģimeni izsūtītais Pēteris Vaivods (pie traktora) strādāja par traktoristu kolhozā. Fonā redzama māja, ko Vaivodi nopirka no vārka-viešu Sinkeviču ģimenes, kuri Latvijā atgriezās ātrāk. Foto no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājumiem.

Lappusi ar PVLM muzeja atbalstu sagatavoja L.Kirillova

PREIĻU NOVADĀ

Gaidāmas pārmaiņas Preiļu reģionālās vietējās nozīmes maršrutu tīklā

Pēc februāra nogalē notikušās Latgales plānošanas reģiona Preiļu maršrutu tīkla sabiedrisko pārvadājumu transporta komisijas sēdes tās priekšsēdētājs, Preiļu novada domes izpilddirektora vietnieks Juris Kovaļevskis informē, ka gaidāmas pārmaiņas autobusu maršrutu tīklā. Bijušā Preiļu rajona iedzīvotājiem tas nozīmē, ka vairāki autobusu maršruti, visticamāk, tiks slēgti, bet citos paredzamas izmaiņas.

Kā informējam iepriekš, pārvadātājiem zaudējumu segšanai atvēlētā kompensācija šogad ir ievērojami mazāka nekā pērn. Zaudējumu pilnīgai segšanai līdzekļu nepietiks. Tāpēc Preiļu maršrutu tīkla sabiedrisko pārvadājumu tran-

sporta komisija, kurā bez J.Kovaļevska darbojas Riebiņu novada domes tehnikas daļas vadītājs Juris Leicis, Livānu novada domes izpilddirektora vietnieks Aivars Smelcers, Aglonas novada domes priekšsēdētāja vietnieks Antons Bekis, Vārkavas novada domes lauku attīstības speciāliste Silvija Ziemele un Latgales plānošanas reģiona sabiedriskā transporta nodaļas vadītājs Vladislavs Stankevičs, sagatavoja lēmumprojektu par maršrutu tīkla grozījumiem. Dokuments izsūtīts Preiļu, Livānu, Aglonas, Riebiņu, Vārkavas pašvaldībām un Valsts SIA «Autotransporta direkcija» saskaņošanai. Paredzams, ka tiks slēgti vairāki maršruti, kuri līdz šim un arī pašlaik pasažieru pārvadātājam — SIA «Jēkabpils autobusu parks» — rada vislielākos zaudējumus. Nopietnākās pārmaiņas

gaidāmas Ārdavas, Arendoles, Pieniņu, Pelēču, Upmalas, Katrīgas, Rušonas, Aglonas, Korsikovas, Stabulnieku virzienos. Vairāki citi maršruti tiks optimizēti, samazinot kursēšanas dienas.

Atbilstoši Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomes apstiprinātajai instrukcijai «Par pārvadātājiem radušos zaudējumu segšanas kompensācijas sadali, aprēķināšanu un izmaksu Latgales plānošanas reģiona sabiedriskā transporta pārvadātājiem 2010. gadā», saskaņā ar saņemto valsts budžeta dotāciju, piešķirtie līdzekļi avansa maksājumiem janvārī un februārī pārsniedza 55 tūkstošus latu. Šajā summā ietilpst arī sociālās drošības tīkla stratēģijas pasākumu izpildei paredzētie finanšu līdzekļi.

Autovadītāji atstāj transportlīdzekļus autobusu pieturās

Preiļu novada pašvaldības policijas darbinieku uzmanības lokā nonākuši transportlīdzekļu vadītāji, kuri bezrūpīgi atstāj savus braucamos autobusu pieturās.

Kopš šī gada 9. marta pie Preiļu autoostas, Tīrgus laukumā 9 (tieši pie ieejas autoostā), izveidota un darbojas autobusu pietura. Autovadītājiem, kuri līdz šim šo laukumu izmantoja kā stāvvietu, jāatceras, ka stāvēšana šajā vietā ir aizliegta tuvāk par 25 metriem pirms un 10 metrus aiz ceļa zīmes «Autobusu pietura». Apstāties atļauts vienīgi gadījumā, ja tas nepieciešams pasažieru iekāpšanai transportlīdzeklī vai izkāpšanai no tā. Jāievēro arī, ka tas nedrīkst traucēt pasažieru sabiedrisko transportlīdzekļu vai taksometru satiksmi.

Preiļu novada pašvaldības policijā «Novadniekam» pastāstīja, ka pirmajā nedēļā pēc autobusu pieturas izveidošanas šoferi, kas savus transportlīdzekļus bija atstājuši pieturvietā, tika vienīgi brīdināti. Tomēr jau pagājušajā nedēļā par noteikumu neievērošanu sešas personas sodītas. Atgādinām, ka naudas sods par minēto satiksmes noteikumu



● Ieradumam ir liels spēks, tāpēc autovadītāji tiek aicināti būt vērīgākiem un sekot līdzī ceļa zīmēm. Pirms divām nedēļām pie Preiļu autoostas izveidota autobusu pietura — tur transportlīdzekļus vairs nedrīkst atstāt.

Foto: L.Kirillova

pārkāpumu ir līdz 30 latiem.

Līdzīga situācija, kad šoferi neievēro noteikumus un atstāj automašīnas au-

tobusu pieturā, ir vērojama arī Brīvības ielā 1a, kur jau vairākus gadus ir pieturvietas satiksmes autobusiem.

AGLONAS NOVADĀ

Gaida atbilstošus laika apstākļus, lai uzsāktu ūdenssaimniecības projektu

Janvārī informējam lasītājus, ka novadā apstiprināts projekts «Ūdenssaimniecības attīstība Aglonas pagasta Aglonas ciemā, I kārtā».

Drīzumā tiks uzsākta ilgi gaidītā ūdensvada rekonstrukcija un izbūve, kā arī kanalizācijas tīkla rekonstrukcija un paplašināšana Aglonā, Daugavpils un Ezera ielā, informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele. Šobrīd būvniecības firmas piegādā nepieciešamos materiālus.

Tuvākajā laikā Daugavpils un Ezera ielu iedzīvotāji tiks informēti par transporta plūsmas ierobežojumiem. Transporta kustība tiks ierobežota posmveidīgi, lai

atvieglotu iedzīvotājiem sagādātās neērtības. Būvniecības sāks ar kanalizācijas tīkla rakšanas darbiem gar Čirša ezeru pa Aglonas bazilikai piederošo zemi.

Projekta mērķis ir ūdenssaimniecības pakalpojumu — ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas — kvalitātes uzlabošana un ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamības paplašināšana, nodrošinot kvalitatīvu dzīves vidi, samazinot vides piesārņojumu un ūdenstilpju eutrofikāciju, sekmējot ūdens resursu un energoresursu racionālu izmantošanu.

Projekta rezultātā tiks izveidota ūdens sagatavošanas un uzkrāšanas sistēma (jauns rezer-

vuārs, sūkņu stacija), iegādāts dīzeļģenerators, rekonstruēti un paplašināti ūdensvadi 1,92 km garumā, kanalizācijas tīkli 2,3 km garumā, uzstādīti astoņi ūdens mērītāju mezgli. Projekta aktivitātes uzlabos vides kvalitāti, jo projekta teritorijā esošajā NATURA 2000 teritorijā — Čirša ezerā — novadā kopējā piesārņojuma slodze vidēji samazināsies par 2,76 tonnām gadā.

Projekta aktivitāšu īstenošanas ilgums ir 12 mēneši — līdz 2010. gada novembrim.

Aglonas novada dome ir noslēgusi līgumu ar SIA «Meistars JVK». Būvdarbi tiks uzsākti, līdz būs atbilstoši laika apstākļi.

Informatizēs izglītības iestādes

Aglonas novada dome noslēgusi vienošanos par Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta «Aglonas novada skolu informatizācija» īstenošanu, informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele.

Aglonas novada izglītības iestādes tiks nodrošinātas ar atbilstošu infrastruktūru, kas veicinās izglītības kvalitātes un efektivitātes uzlabošanu — Aglonas novada izglītības iestāžu nodrošināšana ar atbilstošu informācijas un komunikāciju tehnoloģiju infrastruktūru, lai izglītības procesā plašāk un efektīvāk izmantotu informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, līdz ar to uzlabojot izglītības kvalitāti un efektivitāti skolās.

Projekta ietvaros skolās tiks uzstādīti: Grāveru pamatskolā — divi portatīvie datori, Priežmalas pamatskolā — seši stacionārie un divi portatīvie datori, Šķeltovas pamatskolā — divi portatīvie datori.

Visās izglītības iestādēs plānota multimediju tehnikas attīstība, Priežmalas pamatskolā arī lokālā datortīkla ierīkošana. Iegādātie stacionārie datori tiks savienoti izveidotajā lokālajā tīklā, kas, savukārt, tiks savienots ar skolā jau esošo lokālo tīklu. Šobrīd notiek iepirkuma procedūra lokālā datortīkla ierīkošanai Priežmalas pamatskolā.

Projektu paredzēts realizēt līdz 2011. gada 30. jūnijam.

Paziņojums

«Novadnieks» atsauc 16. marta numurā 3. lappusē publicēto informāciju «Šķeltovā — veiksmīgākie zemledeus maksājumi».

Pašdarbības kolektīvi aktīvi koncertē un gatavojas svētkiem

Izdejos jubilejas pavasari

Šogad 25 gadu jubileju svinēs viens no veiksmīgākajiem un panākumiem bagātākajiem Preiļu pašdarbības kolektīviem — deju kopa «Gaida». Tās vadītāja Gaida Ivanova informē, ka 1. maijā uz jubilejas koncertu tiek aicināti visi bijušie kolektīva dejotāji, «Gaidas» draugi, dejotāju vecāki un pilsētas iedzīvotāji.

«Izdejosim kopā pavasari, kad gaiss būs ieviedu smaržu un bērzu pirmā zaļuma pārņemts, kad pasaule aizrauj katru sava skaistuma pārpilnībā! Nemsim pie rokas skaistmasiņu un griezīsim uz dālderu danci kopā!» aicina kolektīva vadītāja G.Ivanova.

Tā ir bijis no laika gala, ka Preiļos dejo. Pedagoģe stāsta, ka Preiļu 1. pamatskolā (agrāk vidusskolā) latviešu tautas dejai ir bijusi atvēlēta svarīga vieta. Tautas dejas mācīšanas tradīcijas skolā aizsākušās gana sen. Tieši pirms 50 gadiem Preiļu 1. vidusskolā (1959./60. mācību gadā) skolotājas Eleonoras Bleives vadībā sāka darboties pirmais tautas deju kolektīvs, kas ar izcilie panākumiem piedalījās vairākos turpmākajos Dziesmu un deju svētkos.

Bērnus dzīvespriecīgam un aizraujošam dejas solim mācījušas skolotājas Tekla Vaivode, Spulga Vilcāne, Maruta Kozlova, Silvija Kurtiņa, pašlaik strādā Ilze Broka. Lielu un sirsnīgu paldies viņām saka daudzi skolas absolventi.

Vīriem repertuārā — jaunas melodijas

Pagājušā gada valsts skates laureāts — Preiļu novada vīru vokālais ansamblis — 6. martā piedalījās vokālo ansambļu festivālā Aizkrauklē, stāsta Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Koncertā skanēja gan latgaliešu dziesmas, gan pavisam jaunas — nesen repertuārā iekļautas melodijas. Preiļu vīri vienīgi šajā dziedāšanā pasākumā pārstāvēja Latgali.

Skolotāju koris koncertē

13. martā Rīgā, Anglikāņu baznīcā, koncertu sniedza Preiļu skolotāju koris «Latgale». Rīgas publika tika iepazīstināta ar Latgales mūziku, skanēja dziesmas no Dziesmu svētku repertuāra. Koncertā piedalījās arī Latvijas Farmaceitu biedrības jauktais koris «Medera», ar kuru skolotāju kori saista ilga draudzība.

Draugus «Latgales» dziedātāji ieguva arī 2. Skolotāju koru festivālā Polijā pagājušā gada oktobrī. Šogad jūnijā poļu dziedātāji ieradīsies Preiļos, dziesmu mīļotāji varēs klausīties abu kolektīvu koncertu.

Savukārt augustā iepazīt Latviju un sniegt koncertus Preiļos izteikuši vēlēšanos arī kāda Francijas kora pārstāvji.

Mazputniņi salidoja Līvānos



● Titula «Mazputniņš 2010» ieguvēja Rūta Šņikere.

Pirmajā palus vēstošajā pavasarīgajā dienā Līvānu novada kultūras centrā norisinājās ikgadējais mazo vokālistu konkurss «Mazputniņš 2010». Katram «putniņam» bija jāizpilda divas dziesmas. Māmiņas un tēti bija parūpējušies, lai mazuļiem būtu skaisti tērpi un dziesmai piemēroti atribūti, mūzikas skolotāji — par skatuves kustībām. Konkurss vadīja Arita Golubeva, kas bija lieliski iejutusies putniņa tēlā un sirsnīgi iedrošināja mazos dziedātājus.

Savus audzēkņus konkursam «Mazputniņš 2010» bija pieteikuši četri novada vokālie pedagogi: Aiga Usāne, Inga Kūkusliņa, Līga Gžibovska un Skaidrīte Bul-



● Konkursa «Mazputniņš 2010» dalībnieki bez uztraukumiem iejutās skatuves zvaigžņu lomās.

meistere. Visus trīs diplomus ieguva skolotājas Skaidrītes Bulmeisters audzēkņi: I pakāpes diploms un tituls «Mazputniņš 2010» piešķirts četrgadīgajai Rūtai Šņikerei, II pakāpes diplomu saņēma sešgadīgā Rēzija Māsāne, savukārt trešajā vietā — Latvijas konkursa «Balss pavēlnieks» fināla dalībnieks piecgadīgais Kristiāns Jasinskis. 5. aprīlī uzvarētāji

piedalīsies Latgales reģiona mazo vokālistu konkursā «Cāļu cālis» Daugavpilī.

Konkursa dalībniekus vērtēja žūrija, kuras sastāvā bija vokālie pedagogi Ilze Vanaga, Līga Vuškārniece un Marta Rimša, Līvānu novada kultūras centra skaņu režisors Jānis Rudzītis, kā arī 2001. gada Vislatvijas vokālā konkursa «Cālis» dalībniece Līva

Kraukle. Pēc uzstāšanās žūrijas apspriede izvērsās spraiga un diskusijām bagāta, taču bērni par rezultātiem neuztraucās, šo laiku pavadot dziesmās un rotālās. Lai «mazputniņiem» būtu pilni dāvanu maisi, savu atbalstu sniedza Līvānu novada dome un vietējie uzņēmēji. Galveno balvu — mīksto «Mīlestības sirdi» dāvāja veikals «Rego».

Vizītē ieradīsies Krievijas vēstnieks

25. martā Līvānos ieradīsies Krievijas vēstnieks A. Vešņakovs. Pulksten 11.00 paredzēta tikšanās novada domē ar domes priekšsēdētāju Andri Vaivodu un domes deputātiem.

Pieredzes apmaiņā Līvānus apmeklēs delegācija no Baltkrievijas

25. un 26. martā Līvānos pieredzes apmaiņā apmeklēs Baltkrievijas pašvaldību delegācija. Kā informēja novada sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle, vizītes mērķis ir iepazīties ar Latvijas pašvaldību pieredzi ilgtermiņa attīstības plānošanā un attiecīgu sadarbības projektu īstenošanā. Baltkrievus īpaši interesē pieredze pārrobežu sadarbības projektu veidošanā, sociālās atbalsta sistēmas izveide, ilgtermiņa uzņēmējdarbības un tūrisma atbalsta projektu veidošana, kultūras pasākumu organizēšana, teritorijas mārketinga (popularizēšanas) pasākumi, kā arī jaunu kontaktu veidošana nesen atvārtajā Latvijas — Lietuvas — Baltkrievijas programmā.

Baltkrievijas delegācija apmeklēs Līvānu novada kultūras centru, tiksies ar novada domes vadību, ciemosies 1. vidusskolā, apskatīs Līvānu stikla muzeju, viesosies Latgales mākslas un amatniecības centrā.

NOVADA DOMES LĒMUMI

Realizēs projektus investīciju piesaistes jomā

Līvānu novada domes Investīciju un projektu nodaļa ir sagatavojusi virkni dažādu projektu pieteikumu, kas izskatīti domes sēdē, un atbalstīta to tālākā virzība.

Rudzātu pagasta ceļa Steķi — Medņevka rekonstrukcija. Projekts izstrādāts saskaņā ar Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013. gada pasākumu «Pamatpakalpojumi ekonomikā un iedzīvotājiem». Projekta apstiprināšanas gadījumā domes 2010.-2012. gada budžetā tiks rezervēti līdzekļi 30 271 lats apmērā projekta priekšfinansējuma nodrošināšanai (t.sk. Līvānu novada pašvaldības līdzfinansējums 11 694 lats). Lai nodrošinātu priekšfinansējumu 2011. gadā, dome ņems aizņēmumu no Valsts kases 30 271 lats uz apmēram 5 gadiem.

Jersikas pagasta ceļu Jersika — Plintaukas un Jersika — Ozoliņi rekonstrukcija. Dome lēma piedalīties Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013. g. pasākumā «Pamatpakalpojumi ekonomikā un iedzīvotājiem». Projekta apstiprināšanas gadījumā Līvānu novada domes 2010.-2012. gada budžetā tiks rezervēti 39 572 lats projekta priekšfinansējuma nodrošināšanai (t.sk. Līvānu novada pašvaldības līdzfinansējums 15 244 lats). Priekšfinansējuma nodrošināšanai 2011. gadā ņems aizņēmumu no Valsts kases 39 572 lats apjomā ar atmaksas termiņu uz 5 gadiem.

Atbalstīta projekta **Inovātie e-pakalpojumi ūdens piegādes vadīšanai (Innovative e-services for water supply management)**. Projektu izstrādājis SIA «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība» sadarbībā ar Latvijas un Lietuvas partneriem Latvijas — Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas

(2007.-2013.) ietvaros. Projekta apstiprināšanas gadījumā Līvānu novada domes 2011.-2012. gada budžetā jārezervē līdzekļi 53 641 lats (t.sk. Līvānu novada pašvaldības līdzfinansējums 8046 lats). Par šo naudu daļa pilsētas daudzdzīvokļu māju dzīvokļu tīktu uzstādīti moderni ūdens skaitītāji.

Nolemts piedalīties Baltijas jūras reģiona Pārrobežu sadarbības programmā 2007.-2013. ar projektu «BALTIC SUSTAIN — universitāšu un pašvaldību sadarbības stiprināšana Baltijas jūras reģionā». Projekta apstiprināšanas gadījumā Līvānu novada domes 2010.-2013. gada budžetā tiks paredzēti līdzekļi 140 560 lats projekta priekšfinansējuma nodrošināšanai (t.sk. Līvānu novada pašvaldības līdzfinansējums 21 084 lats jeb 15%).

Šis projekts paredz pilsētas industriālās zonas tehniski ekonomiskā pamatojuma izstrādi, lai turpmākajos gados varētu sākt šīs teritorijas sakārtošanu, novada teritoriālplānojuma un integrētās attīstības programmas aktualizēšanu jaunajā novada teritorijā.

Turpinās dalību biedrībā «Daugavas savienība»

Izskatīta biedrības «Daugavas savienība» vēstule ar uzaicinājumu Līvānu novada domei kā Jersikas pagasta padomes saistību un tiesību pārņēmējai turpināt darbību biedrībā «Daugavas savienība».

Tādējādi tīktu turpināts darbs biedrības atbalstīto projektu īstenošanā Daugavas upes ielejā dzīvojošo iedzīvotāju interesēs. Dome lēma turpināt dalību biedrībā «Daugavas savienība», pilnvarojot Jersikas pagasta pārvaldes vadītāju Artūru Vilcānu pārstāvēt Līvānu novada domi šajā organizācijā.

Materiālus sagatavoja L. Rancāne

REKLĀMA

Pat 3x lētākas starptautiskās sarunas, nekā zvanot no mobilā

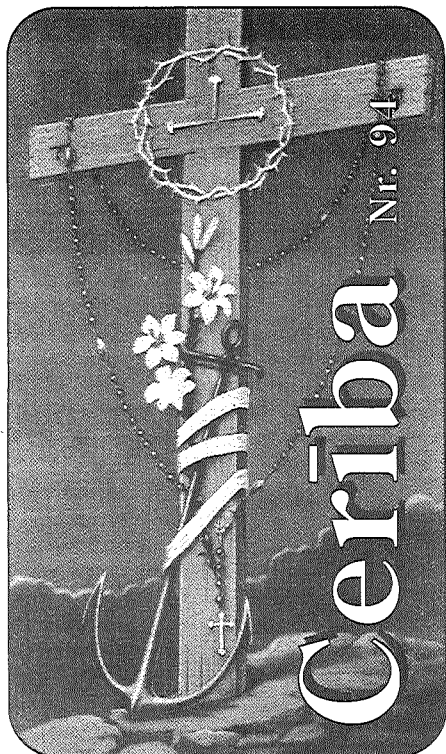
Zvani uz ārzemēm, runā vismaz 5 minūtes, piedalies loterijā un laimē 100 vai pat 1000 latus! Uzlabo attiecības ar Mājas telefonu!

Akcijas laiks no 15. marta līdz 9. maijam. Loterijas noteikumi www.lattelecom.lv un Loterijas atļaujas Nr. 2542

Zvans uz 1188 ir maksas pakalpojums, tarifus skatīt www.1188.lv. Ar detalizētu mobilo pakalpojumu tarifu salīdzinājumu var iepazīties www.lattelecom.lv.

mājas telefons

lattelecom



Kristus patiesi ir augšāmcēlies, alleluja!

Nāk Lieldienas – Kristus Augšāmcēlšanās svētki, ko šogad svinēsime svētdien, 4. aprīlī. Visa kristīgā pasaule šos svētkus atzīmē ar lielām svinībām. Ne velti tos sauc par svētku svētkiem.

Dievnamus spoži apgaismo, altārus pušķo ar visskaistākajiem ziediem un zaļumiem. Dziesmas, lūgšanas, zvanu skaņas ar ērģeļu mūziku un procesija – tas viss atgādina un nostiprina šo svētku nozīmīgumu. Bieži atkārtojas: «Kristus patiesi ir augšāmcēlies, alleluja!» Alleluja ir priecīgs gaviļu sauciens, kas latviski nozīmē – slavējiet Kungu!

Sevišķi tiek izcelts Kristus kops, lai ticīgie uzskatāmi skatītu Kristu kapā, kas mūsu dēļ ir krustā sistis un guldīts kapā. Te Lieldienu rītā sākas dievkalpojums, no šejienes procesija iet trīs reizes apkārt baznīcai. Visu pavada dziesma – «Priecīga mums ir šī diena, vienmēr turēsim to cienā; Šodien Kristus augšāmcēlies, alleluja, alleluja, alleluja!» Un tas viss veltīts Kristus uzvarai pār nāvi, ellī, visiem tumšības spēkiem un ciešanām.

Te dzīvība uzvar nāvi, patiesība uzvar melus un svētums – visu ļauno. Kristus te nostājās pretī iznicības un nāves likumam. Viņš dod mums skaidru pārliecību, ka arī mēs pēc šīs dzīves, darbu, pārbaudījumu, ciešanu un grūtību Kalvarijas nonāksim nekad nezūdošā laimībā. «Es esmu augšāmcēlšanās un dzīvība: kas uz Mani tic, lai arī viņš būtu nomiris, dzīvos.» (J. 11,25)

Bet par kādu maksu gūta šī slavenā augšāmcēlšanās? Pirms Lieldienām ir Lielā Piektdiena – Kristus ciešanu un nāves diena. Viņa izvēlētais apustulis Jūdass ar skūpstu nodod par 30 grašiem, apustulis Pēteris aizliedzas Jēzu, bet citi mācekļi aizbēg. Viņu apcietina, nežēlīgi apietas ar Viņu, izsmej, sit, kroņo ar ērkšķu kroni, novērtē ļaunāku par slepkavu Barabu un notiesā uz krusta nāvi.

Seko krusta ceļš uz Kalvarijas kalnu, kur Viņu piekaļ krustā starp diviem slepkavām. Trīs stundas starp debesīm un zemi karājas Jēzus – krustā sistā Mīlestība. Krusts ir Viņa tronis. Viņa saplosītā un asiņainā miesa – Viņa apģērbs, ērkšķu vainags – Viņa kronis, bet laupītāji pa labi un pa kreisi – Viņa sabiedrība.

Baismīgs skats, bet pilns mīlestības un iepriecinājuma! Rokas izstieptas, lai tevi apskautu, galva noliekta tevi skūpstīt, mute lūdzas par tevi, lai savienotu ar debesīm. «Citiem Viņš palīdzēja, lai glābj Sevi, ja Viņš ir Kristus Dieva izredzētais.» (Lk. 23,35)



Taču Kristus padarīja vēl lielāku brīnumu, kad no kapa trešajā dienā augšāmcēlās. Ne kapa Augstās Padomes apzīmogotais akmens, ne kareivju sardze nevarēja aizturēt Kristus augšāmcēlšanos. «Es atdošu savu dzīvību, lai atkal to atgūtu. Nevienam neatņem to no Manis, bet Es atdošu pat no sevis. Un Man ir vara to atdot un vara to atkal ņemt.» (J. 10,17,18)

Ir vairākas mācības, kas pamato un izskaidro ciešanu jēgu. Ciešanas rodas tur, kur ziedojas, kur upurē sevi, kur var būt sodība par grēkiem, kur cilvēks tiek pārbaudīts, kur notiek dabas un cilvēku dvēseles cīņa, kur rūdās raksturs, kur gars pazīnās, kur izpērk vainu. Ziedot sevi un veltīties nozīmē pievienoties lielajai mīlestībai. «Jo Dievs mīlēja pasauli, ka deva Savu viendzimušo Dēlu, lai ikviens, kas uz Viņu tic, nepazūd, bet iegūst mūžīgo dzīvību.» (Jn. 2,16)

«Ja Kristus nav augšāmcēlies, tad veltīga ir mūsu sludināšana un veltīga ir jūsu ticība,» raksta svētais Pāvils. (1.Kor. 15,16) Kristus augšāmcēlšanās mūs iedrošina un iedvesmo pašreizējā dzīvē un darboties Kristus mācības gaismā, kaut arī mūsu dzīve būtu ciešanas un krusts. Apustuļi bija priecīgi, ja vajadzēja Kristus dēļ ciest un iet pat mocekļa nāvē.

Nesen ārzemju presē varēja lasīt par kādu zīmīgu atgadījumu, kas notika okupētajā Ukrainā. Vienu no priesteriem turienes komunisti stipri vajāja, arestēja un turēja ieslodzījumā. Katru reizi, kad viņu atbrīvoja, viņš par spīti bridinājumam atkal dedzīgi iesaistījās dvēseļu aprūpes darbā, riskējot ar savu dzīvību. Visbeidzot viņu notiesāja uz nāvi nošaujot. Kad milīči pirms soda izpildīšanas jautāja notiesātajam, vai viņam būtu kas sakāms pirms

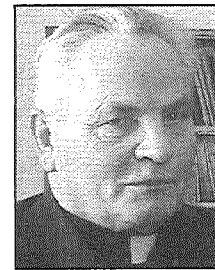
nāves soda izpildīšanas, priesteris pēc īsa pārdomu brīža teica: «Kristus ir augšāmcēlies!» Lūk, šī doma varonīgo Kristus mocekli iedvesmoja un stiprināja arī nāves brīdī.

Ja mēs sevi nepiecelsim no ļaunuma, grēka, maldīšanās un pagrimuma kapa, mēs piecēlī netiksim. Mums jāceļas no visa veida ļaunuma kapa trūdiem un jāpaskaidrojās ar Kristus augšāmcēlušos žēlastības gaismu.

Šī doma kristiešus vienmēr iedvesmojusi un stiprinājusi ar vislielāko pašreizējā dzīvē apliecināt savu ticību, pat līdz mocekļa kronim.

Svētais Augustīns raksta: «Augšāmcēlušos Kristu nav redzējis nevienam bezdievis. Viņš parādījās apustuļiem, saviem ticīgiem mācekļiem, savai vissvētākajai Mātei, gandarītajai Marijai Magdalēnai, bet neparādījās ne Pilātam, ne Annasam, ne Kaifasam, ne Herodam. Vai tas nav skaidrs norādījums, lai mēs, ja gribam uzturēt sakarus ar augšāmcēlušos Kristu, būtu uzticīgi Jēzus mācekļi? Un, ja mēs kādreiz ne tikai augšāmcelsimies, bet ar Jēzu tiksime apskaidroti, tad to mums var piešķirt vienīgi tad, ja būsime dievbijīgi Jēzus mācekļi, jo mēs ar Augšāmcēlušos Jēzu arī piecelsime no grēka kapa un uzsāksime jaunu dzīvi.»

«Novadnieka» redakcijas darbiniekiem, visiem «Cerības» lasītājiem Kristus Augšāmcēlšanās svētkos vēlu bagātas Dieva žēlastības, svētību un laimi dzīvē, darbā un centienos!
Dekāns P.Vilcāns



Lūgšana

Slava Tev, Jēzu, mūsu dzīvība!

Tavas augšāmcēlšanās gaisma at-mirdzēja nāves tumsā, un Tu uz mūžiem svētīji cilvēka mirstāgo dabu – Tu atvēri mūsu priekšā mūžības vārtus.

Kungs, Tu pats vēlējies doties Krusta ceļā. Tu to dariji mūsu dēļ. Aicini, lai sekojam Tev! Lai mēs mirstam sev un augšāmcēlamies kopā ar Tevi!

Tēva Dēls, mūsu Brāli un Mācītāj, godības Karali, mēs slavējam Tevi par vislielāko uzvaru! Lai tā mūs sajūsmīna un līdz dziļumiem pilda dvēslī ar prieku! Tēvs, mīlestības un dzīvības Dievs, Tu piecēli savu Dēlu no nāves. Lai Kunga augšāmcēlšanās svētku prieks piepilda un pārveido mūsu garu, lai atjaunojas mūsu ilgas pēc mūžīgās dzīves un ticība Dieva spēkam.

Lai esam cienīgi šajā dzīvē sludināt par Kungu augšāmcēlšanos un nākamajā mūžībā drikstam ieiet Debesu valstībā, lai būtu kopā ar godības Kungu un ar atpestītajām dvēselēm.

Āmen

Rēzeknē

1. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 10.00 Rēzeknē notiks svētās Hrišmas svētības Mise. Visi priesteri ierodas katedrālē, kur, izrādot vienību ar savu bīskapu, atjauno priesteriskos solījumus, saņem svētās Eļļas sakramentu dalīšanai.

Aglonā

28. aprīlī apritēs 30 gadi, kopš Aglonas baznīcai piešķirts bazilikas tituls. Šajā dienā Aglonā pulksten 7.00 paredzēta Rīta svētā Mise, pulksten 11.30 – Rožukronis, pulksten 12.00 – Dienas svētā Mise, pulksten 19.00 – Vakara svētā Mise un Dievmātes lītānija.

1. maijā Aglonā notiks Rožukrona pulciņu salidojums. Pulksten 11.00 – Rožukronis, pulksten 12.00 – bīskapa vadīta svētā Mise.

23. maijā, Vasarsvētkos, pulksten 9.00 – bērnu Pirmā svētā Komūnija.

25. maijā pulksten 12.00 – bīskapa kano-niskā vizitācija, lestināšanas sakramenta dalīšana.

Liieldienu mielasta svētības tradīcijas

Klusajā Sestdienā ticīgie nāk uz dievkalpojumu ar dažādiem produktiem, lai priesteris tos nosvētī Liieldienu mielasta galdam.

Zināms, ka sākumā tika svētīts tikai jērs, bet gadsimtu gaitā pamazām tika pievienoti citi produkti, no kuriem katram ir sava nozīme gan Bībelē, gan cilvēku ikdienas dzīvē.

Maize – visām tautām tā ir galvenais iztikas līdzeklis. Kristiešiem maize ir vissvarīgākais simbols, jo Svētās Mises laikā tā kļūst par Kristus Miesu.

Ola – atzīmēšanas un uzvaras pār nāvi simbols.

Sāls – minerālviela, kas aizkavē pārtikas produktu bojāšanos. Bībelē lasām, ka upurējot obligāti bija jānes sāls: «Nesot savus upurus, tev tos būs upurēt ar sāli.» (III Moz. 2,13)

Pārnēstā nozīmē sāli lietoja Jēzus, sacīdams apustuļiem: «Jūs esat zemes sāls; bet, ja sāls nederīga, ar ko tad sālis? Tā neder vairs nekam, kā vien ārā izmetama un ļaudīm samīnāma.» (Mat. 5,13)

Bez tam jūdi sāli lietoja, bērniem dzimstot. Kad pārgrieza nabas saiti un bērnu nomazgāja, to tūdaļ noberza ar sāli un iēti-na autiņos. (Ezeh. 16,4)

Sena tradīcija ir svinību brīžos pasniegt sāli un maizi. Arī vēl tagad cilvēki satiekoties bauda maizi ar sāli, lai viņu starpā valdītu miers un draudzība.

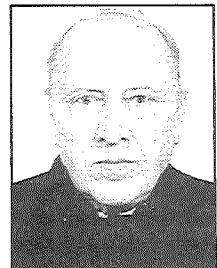
Mārrutki – vienmēr simbolizē cilvēka spēku. Ir pārbaudīts, ka mārrutki uzlabo citu ēdienu garšu.

Liellopu gaļa – veicina veselību un auglību, arī turību un pārtību. Tikai 19. gadsimtā gaļas ēdienu svētīšanai pievienoja desas.

Jērs – personificē Kristus uzvaru. Kā upurēts jērs Kristus atdeva savu dzīvību par cilvēkiem, lai tad trešajā dienā augšāmcēltos, uzvarējis nāvi.

Mikla – simbolizē katras namamātes prasmi. Tagad svētīšanai jau atnes saceptus pīrāgus, kūkas, smalkmaizītes. Ja pati namamāte to visu pagatavo, tas simbolizē pārtību un bagātību.

Kristus Augšāmcēlšanās svētkus gaidot un Dieva svētību vēlot – materiālus apkopojā priesteris A.Budže



Pūpolu svētdienas un Lieldienu dievkalpojumi katoļu dievnamos

AGLONAS BAZILIKĀ

28. martā, Pūpolu svētdienā, pulksten 10.00 – Rīta sv. Mise, Svētais Dievs, Krustaceļš; pulksten 12.00 – Dienas sv. Mise, Rūgtās sāpes; pulksten 18.00 – Krustaceļš (priestera vadībā); pulksten 19.00 – Vakara sv. Mise, Dievmātes lītānija.

1. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 12.00 – Rožukronis; pulksten 18.00 – Krustaceļš (priestera vadībā); pulksten 19.00 – Kunga Pēdējo vakariņu Mise, procesija uz Tumsību altāri, Rūgtās sāpes, nepārtraukta adorācija.

2. aprīlī, Lielajā Piektdienā (stingrs gavēnis), pulksten 15.00 – Kunga Ciešanu dievkalpojums, procesija uz Kristus Kapa altāri, Rūgtās sāpes, nepārtraukta adorācija; pulksten 19.00 – Krustaceļš sakrālajā laukumā.

(Lielajā Piektdienā nav sv. Mises upura. Tā vietā ir īpašs dievkalpojums Kunga Ciešanu piemiņai, kurā centrālā vieta ierādīta Krusta pagodināšanai, Ciešanu apraksta dziedāšana, īpaša Tautas lūgšana. Pēc dievkalpojuma Vissvētākais Sakraments tiek pārņemts uz īpaši ievērotu Kristus Kapa altāri, kur tas paliek līdz Lieldienu rīta Rezurekcijai.)

3. aprīlī, Lielajā Sestdienā (atturēšanās no gaļas ēdieniem), pulksten 22.00 – Lieldienu Vigīlija (bazilikā), ēdienu pasvētīšana, Rūgtās sāpes, nepārtraukta adorācija (pie Kunga Kapa altāra apakšējā baznīcā).

(Kungs Jēzus Lielajā Sestdienā guļ kapā. Dievkalpojumi nenotiek un netiek lietoti sakramenti. Naktī uz Lieldienu svētdienu iesākas Vigīlijas dievkalpojums, kurā ir jaunās uguns un Lieldienu sveces (pasha-la) svētīšana, himna Lieldienu svecei, daudz lasījumu no Svētajiem Rakstiem, ūdens svētīšana, Kristības solījumu atjaunošana un Kristība, Mises Upuris. Pēc Mises seko ēdienu pasvētīšana Lieldienu galdam. Gaismai austot, sākas Rezurekcija.)

4. aprīlī, Kunga Augšāmcēlšanās svētdienā, pulksten 7.00 – Rezurekcija; pulksten 8.00 – Kunga Augšāmcēlšanās svētdienas Mise, ēdienu pasvētīšana; pulksten 19.00 – Vakara svētā Mise, Dievmātes lītānija.

(Rezurekcijas jeb Augšāmcēlšanās dievkalpojums pēc tradīcijas sastāv no lūgšanām pie Kunga Kapa altāra, Lieldienu procesijas trīs reizes ap baznīcu, Rīta lūgšanas jeb Matutina un pateicības himnas «Dievs, mēs Tevi slavējam». Noslēgumā tiek dota svētība ar Vissvētāko Sakramentu.)

5. aprīlī, Otrajās Lieldienās, pulksten 10.00 – Rīta svētā Mise; pulksten 12.00 – Dienas svētā Mise; pulksten 19.00 – Vakara svētā Mise, Dievmātes lītānija.

RAGELOS

28. martā, Pūpolu svētdienā, pulksten 10.00 – Dienas svētā Mise.

2. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 10.00 – Kunga Ciešanu dievkalpojums, Rūgtās sāpes.

3. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 10.00 – Lieldienu Vigīlija, ēdienu pasvētīšana.

4. aprīlī, Kunga Augšāmcēlšanās svētdienā, pulksten 10.00 – Lieldienu procesija, Kunga Augšāmcēlšanās svētdienas Mise, ēdienu pasvētīšana.

PEIPIŅOS

28. martā, Pūpolu svētdienā, pulksten 12.00 – Dienas svētā Mise.

2. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 12.00 – Kunga Ciešanu dievkalpojums, Rūgtās sāpes.

3. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 12.00 – Lieldienu Vigīlija, ēdienu pasvētīšana.

4. aprīlī, Kunga Augšāmcēlšanās svētdienā, pulksten 12.00 – Lieldienu procesija, Kunga Augšāmcēlšanās svētdienas Mise, ēdienu pasvētīšana.

BĒRZGALE

2. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 9.00 – Kunga Ciešanu dievkalpojums, Rūgtās sāpes.

3. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 9.00 – Lieldienu Vigīlija, ēdienu pasvētīšana.

4. aprīlī, Kunga Augšāmcēlšanās svētdienā, pulksten 9.00 – Lieldienu procesija, Kunga Augšāmcēlšanās svētdienas Mise, ēdienu pasvētīšana.

RUŠONĀ

2. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 11.00 – Kunga Ciešanu dievkalpojums, Rūgtās sāpes.

3. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 11.00 – Lieldienu Vigīlija, ēdienu pasvētīšana.

4. aprīlī, Kunga Augšāmcēlšanās svētdienā, pulksten 11.00 – Lieldienu procesija, Kunga Augšāmcēlšanās svētdienas Mise, ēdienu pasvētīšana.

ĀRDAVĀ

27. martā, pulksten 10.00 – svētā Mise, ziedojumi Rīgas Garīgajam semināram.

4. aprīlī, Lieldienās, pulksten 11.30 – Kristus Augšāmcēlšanās dievkalpojums, Lieldienu mielasta pasvētīšana.

NĪDERMUIŽĀ

28. martā, Pūpolu svētdienā, pulksten 9.00 – Krustaceļš, pulksten 10.00 – pūpolu svētīšana, procesija, svētā Mise, Rūgtās asaras (tiek vākta kolekte Rīgas Garīgajam semināram).

2. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 9.00 – Krustaceļš; pulksten 10.00 – Svētā Krusta pagodināšanas dievkalpojums; pulksten 11.00 – Rūgtās asaras (par piedalīšanos Kristus Kunga adorācijā un Svētā Krusta pagodināšanu Kunga ciešanu liturģijas laikā var saņemt pilnas atlaidas).

3. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 20.00 – Lieldienu Vigīlijas dievkalpojums, uguns un ūdens svētīšana, svētā Mise, maizes svētīšana (par kristībā doto solījumu atjaunošanu var saņemt pilnas atlaidas).

5. aprīlī, Otrajās Lieldienās, pulksten 10.00.

VANAGOS

28. martā, Pūpolu svētdienā, pulksten 13.00.

1. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 16.00.

2. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 12.30.

3. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 11.00.

4. aprīlī, Kunga Augšāmcēlšanās svētkos, pulksten 11.00.

ARENDOLĒ

28. martā, Pūpolu svētdienā, pulksten 14.00.

3. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 12.00.

ZNOTIŅOS

28. martā, Pūpolu svētdienā, pulksten 10.00.

2. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 15.00.

3. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 19.00.

PIENIŅOS

28. martā, Pūpolu svētdienā, pulksten 13.00.

1. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 18.00.

2. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 12.00; pulksten 18.00 Krustaceļš.

3. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 10.00; pulksten 24.00.

SMELTEROS

2. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 9.00.

4. aprīlī, Kunga Augšāmcēlšanās svētkos, pulksten 11.00.

VIDSMUIŽĀ

28. martā, Pūpolu svētdienā, pulksten 13.00.

1. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 18.00.

2. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 13.00.

3. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 19.00.

4. aprīlī, Kunga Augšāmcēlšanās svētkos, pulksten 8.00.

5. aprīlī, Otrajās Lieldienās, pulksten 10.00.

RIEBIŅOS

28. martā, Pūpolu svētdienā, pulksten 10.00.

1. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 12.00.

2. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 10.00.

3. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 22.00.

4. aprīlī, Kunga Augšāmcēlšanās svētkos, pulksten 10.30.

BAZNĪCAS ZIŅAS

Četras konfesijas aicina pievērst uzmanību baznīcu tehniskajam stāvoklim

Šogad īsi pirms Jāņiem Baznīcēku atjaunošanas fonds aicina atvērt Latvijas baznīcu durvis, lai ikviens tās varētu apmeklēt un kopīgi ar pašvaldībām pievērst uzmanību to tehniskajam stāvoklim un vajadzībām.

19. un 20. jūnijā Baznīcēku atjaunošanas fonds aicina četru Latvijas lielāko reliģisko konfesiju draudzes atvērt savu dievnamu durvis it visiem – katram cilvēkam, kas ilgojas pēc Dieva miera

un saskaņas, katram, kas sen nav bijis savā vai savu senču baznīcā un grib to tagad aplūkot, katram, kam baznīca ir kas jauns, kas ciena mūsu zemes kultūru un arhitektūru.

Visi mūziķi un kultūras darbinieki divas dienas tiek aicināti atbalstīt savu reģiona baznīcas ar saviem priekšnesumiem un mākslas darbiem, uzņēmieji un pašvaldības aicinātas vietējās baznīcas atbalstīt materiāli un finansiāli.

Katra draudze ir aicināta uzpost savu dievnamu un sagaidīt viesus, šajās dienās organizējot izstādes, koncertus, svētbrižus un dievkalpojumus un citus pasākumus, lūgt par mūsu valsti, sevi un saviem līdzcilvēkiem. Šī akcija tiek orga-

nizēta kā kopīgs pasākums visiem, kas ir jau atraduši vai vēl tikai meklē Dievu. Informācija par pasākumu būs atrodama interneta mājas lapā www.baznicakas.lv.

Mātei Terēzei — 100

Šogad, 26. augustā, vienai no izcilākajām pagājušā gadsimta personībām — mātei Terēzei — apritēs 100. gadadiena. Personībai, kas ar savu darbību, vārdiem un attieksmi spēja uzrunāt tik daudzus uz šīs planētas. Ņemot vērā Latvijas šī brīža situāciju, iespējams, ir pareizais laiks apstākļi, lai atgādinātu Latvijai par šo svētīgo, viņas skatu uz pasauli un dzīvi. Varbūt visauglīgāk to būtu darīt

pēc iespējas dažādos līmeņos, jo īpaši, ņemot vērā mātes Terēzes personības globalitāti un simbolismu.

Iespējama veids, kā iezīmēt mātes Terēzes jubileju Latvijā:

- ✓ ceļojošas izstādes par māti Terēzi un viņas harizmu izveide;
- ✓ Aglonas šī gada svētki un svētceļojums varētu būt tematiski saistīts ar svētīgās mātes Terēzes jubileju;
- ✓ grāmatu izdošana,
- ✓ konferences ar plašu eku-menisku ievirzi,
- ✓ klasiskās mūzikas koncerti, kas būtu veltīti jubilejai,
- ✓ jubilejas atzīmēšana pensionātos, bāreņu namos.

Atjaunots svētā Antona klosteris

Pēc astoņus gadus ilgā darba Ēģiptē atjaunots Svētā Antona klosteris. Darbi tika pabeigti, pateicoties islāma valdības atbalstam. Svētā Antona klosteris celts 356. gadā. Tas atrodas kalna pakājē, netālu no vietas, kur dzīvoja svētais Antonijs, apmēram 140 kilometrus uz austrumiem no galvaspilsētas Kairas. Klosteris ir septiņas baznīcas. Restaurācijas laikā tika atrasta plāksne ar uzrakstiem senajā kopu valodā. Tā varētu būt datēta ar 400. gadu.

«Katoļu Baznīcas Vēstnesis»

RIEBIŅU NOVADĀ

Skolēni un pedagogi — rindā pēc burkānu sulas

Visu pagājušo nedēļu pēc pusdienām visai neparasta aina bija vērojama Riebiņu vidusskolas ēdamzālē — lieli un mazi skolas audzēkņi un viņu pedagogi stāvēja garumgarā rindā, lai no šefpavāres Anitas Cakules saņemtu glāzi ar svaigi spiestu burkānu sulu.

Riebiņu vidusskolas direktore Ineta Anspoka saka: «Ir pavasaris, bērniem un pieaugušajiem nepieciešami vitamīni, un kas gan var būt labāks un gardāks par burkānu sulu. Mūsu šefpavāre Anita jau sen runāja par to, ka vajadzētu rast iespēju un bērniem un skolotājiem palutināt ar šādu veselīgu gardumu. Nu ideja ir īstenota, pateicoties Sorosa fonda Latvija projektam «Savā vidē, saviem cilvēkiem un sev». Šis projekts ilgst jau no pagājušā gada novembra un turpināsies līdz šī gada beigām.»

Direktore pastāstīja, ka projekta ietvaros aktīvi darbojas vairāki klubiņi, katrs ar savu mērķi, idejām un aktivitātēm. Viens no tiem ir sporta un fizisko aktivitāšu centrs, kur notiekošo koordinē skolas šefpavāre Anita Cakule un saimniecības daļas vadītājs Viktors Golubevs. Sporta un fiziskās aktivitātes uzticētas V.Golubevam, bet pasākumus veselīga dzīvesveida popularizēšanai īsteno A.Cakule. Šīs lietas ir savstarpēji cieši saistītas un atsaucība ir liela. Notikušas lekcijas par bišu produktu lietderību, par veselīgu ēdienu gatavošanu uz grīla un tā tālāk.

Par projekta ietvaros piešķirtajiem līdzekļiem iegādāta arī sulu spiede, kas pagājušajā nedēļā, kurai bija dots nosaukums «Burkānu sulas nedēļa», tika darbināta ar pilnu jaudu. No vietējiem zemniekiem iegādāti 100 kilogrami burkānu. Direktore



● Riebiņu vidusskolas audzēkņi ne tikai bauda veselīgu pusdienu maltīti skolas ēdnīcā, bet tagad var lepoties ar to, ka krāsainu limonāžu vietā dzer svaigi spiestu burkānu sulu. «Burkānu sulas nedēļas» iniciatore ir skolas šefpavāre Anita Cakule (pirmā no kreisās), kurai vislielākā pateicība ir bērnu teiktās: «Paldies, bija ļoti garšīgi!». Foto: A.Šņepsts

smei, ka dārzeņu audzētāji sākumā nemaz nav isti ticējuši, ka skolai vienā reizē tik daudz burkānu nepieciešams, tomēr vērūši pagrabus vaļā.

Pirmajā dienā skolēni bijuši nedaudz pārsteigti par iespēju baudīt svaigi spiestu sulu. Daži atzinuši, ka mājās sulu spiedes nav, tāpēc ierasts grauzt burkānus tāpat, un secinājuši, ka sulas veidā tie esot krietni gardāki. Citi, savukārt, dalījušies pieredzē, ka viņu ģimenēs, gatavojot sulu, burkāniem tiek pievienotas sarkanās bietītes, āboli vai kādi citi augļi un dārzeņi.

Ar katru nākamo dienu rinda pēc sulas augusi garumā. Pavārei jau pirms pulksten 13.00 nācās sagatavot vairākas lielas krūzes, no kurām sula tika lieta bērniem un pieaugušajiem. Vispirms pie kāruma tika jaunāko klašu audzēkņi, bet nākamajā starpbrīdī vecāko klašu bērni. Rindā labprāt stāvēja un sulu baudīja arī skolotāji un skolas darbinieki.

«Saviem bērniem mājās vismaz divreiz nedēļā pasniedzu svaigu dārzeņu un augļu sulu dažādās kombinācijās. Tapēc sen vēlējos rast iespēju palutināt arī skolas au-

dzēkņus,» stāsta šefpavāre un «Burkānu sulas nedēļas» rīkotāja Riebiņu vidusskolā Anita Cakule. «Ziema bija gara un auksta, vitamīnu trieciendeva visiem vajadzīga, lai būtu spēks ar labām sekmēm turpināt mācības. Prieks par tiem bērniem, kuru garšas izjūtas nedēļas laikā mainījās — no deguna raukšanas sākumā līdz «man ļoti garšo» nedēļas beigās. Esmu pārliecināta, ka nākamā mācību gada laikā sulu nedēļu atkārtosim, uz to mani mudina bērni.»

L.Kirillova

VĀRKAVAS NOVADĀ

Skolās — projektu nedēļas

Ziemas mēnešos skolās notika projektu nedēļas. Daudz interesantu lietu par savā apkārtnē dzīvojošajiem cilvēkiem un viņu darbiem uzzināja Vārkavas vidusskolas un Vārkavas pamatskolas skolēni.

Vārkavas vidusskolā

Vārkavas vidusskolā projektu nedēļas tēma bija «Vārkavas novada iedzīvotāju tradicionālās prasmes». Katra klase iepazīs ar kādu darbu, tīkās ar cilvēkiem, kas to ļoti pārzina, apskatīja darbarikus, vēroja darba procesu.

2. klases tēma bija «Pinēji». Bērni savām acīm vēroja, kā top pinumi, noskaidroja, kādus priekšmetus šajā tehnikā var izgatavot, kādi materiāli tam tiek izmantoti. Otrklasnieki bija centīgi un apmeklēja deviņus pinējus Vārkavas novadā, kuru vadībā mācījās pīt pīnītes un groziņus. Par palīdzību un atsaucību 2. klase teica paldies novada pinējiem Vladislavam Brakovskim, Janīnai Vaivodei, Zentai Znoņiņai, Valentīnai Valainei.

3. klase projektu nedēļai bija izvēlējusies tēmu «Aditājas un tamborētājas mūsu novadā». Skolēni veica aptauju par novadā zināmām aditājām un tamborētājām, kā arī iepazīs ar rokdarbnieci

Moniku Kusiņu. Viņa izrādīja bērniem savas aditās zeķes un cimdus un atbildēja uz skolēnu jautājumiem.

4. klases skolēni saka lielu paldies vietējam kulinārēm, kas palīdzēja sagatavot projektu «Kāzu un citu godu saimniecības». Inese Plivda bija sagādājusi materiālus izstādei, kā arī degustēšanai — kāzu godību cepumus. Skolēni pateicās Bronislavai Gavarei par viesmīlīgo uzņemšanu un atraktīvo stāstījumu, kā arī par līdzdalību projektā Inārai Augšpulei, Sanitai Cimdiņai, Dzintrai Bartusevičai un Inārai Pastarei.

Tēmu «Maizes un pirāgu cepšana» savai projektu nedēļai izvēlējās 5. klase. Bērni uzzināja daudz interesantu ziņu par maizes cepšanas vēsturi. Skolēni nointervēja 25 maizes un pirāgu cepējas, apkopoja receptes.

6. un 7. klases projekta darba nosaukums bija «Psalmu dziedātāji Vārkavas novadā». Skolēni intervēja 20 dziedātājus no Arendoles, Rīmicāniem, Vanagiem un Vecvārkavas. Lielu paldies par sadarbību un palīdzību viņi teica Marijai Dzenei, Jānim Vaivodam, Anastasijai Vaivodei, Valērijai Skutelei, Genovefai Zarānei, Veronikai Kokinai, Marijai Salcevičai, Otilijai Stašulānei, Marijai Ancānei, Marijai Ziemelei, Valijai Upeniecei, Terēzijai Trubiņai, Anitai Brakovskai, Anitai Sparānei, Lidijai Vilcānei. Šis projekts

vēl nav pabeigts, jo novadā ir daudz psalmu dziedātāju, tāpēc skolēni ir pārliecināti, ka nākamgad to turpinās.

Daudz jaunumu par tādu Latgalē parastu lietu kā cūku bēres uzzināja 8. klases skolēni. Viņu projekts tā arī saucās «Cūku bēres. Abādas». Projekta laikā skolēni iepazīs ar cūku bēru tradīcijām, «abāda» vārīšanas un dalīšanas ieradumiem, ar receptēm. Tika apzināti 56 populārākie cūku kāvēji novadā, apkopota informācija par Teņa dienu, kas ir cūku aizgādnis, kā arī dažādi tautas ticējumi un tautas dziesmas. Īpašu paldies skolēni teica klasesbiedru Jāņa Kusiņa un Raimonda Jakimova ģimenēm par atbalstu projekta īstenošanā.

Devītklasnieki bija izvēlējušies divus tematus. Zēnu projektu nedēļas temats bija «Audējas Vārkavas novadā». Tika veikta aptauja par aušanu un tās tradīcijām, bija iespējas iepazīties ar audēju Bronislavu Gavari, kura parādīja noaustās grīdsegas un palagus, un atbildēja uz jautājumiem. Skolēni pateicās Bronislavai Gavarei, Taņai Brakovskai, Silvijai Jaunzarei par palīdzību projekta sagatavošanā. Savukārt 9. klases meitenes sagatavoja un organizēja pasākumu «Sirsniņdiena».

10. klases projektu nedēļas temats bija «Galdniecība un kokapstrāde». Skolēni veica aptauju par novadā zināmiem cilvēkiem, kuri

apstrādā koku. Viņi ir pateicīgi Jurim Kivleniekam, Atim Jaudzemam, Guntim Kūkusiliņam, Ērikam Spuriņam par stāstījumu, iepazīstinot ar savu darbu. Skolēni fotografēja arī meistarību darbus un instrumentus.

11. klases skolēni projektu nedēļai izvēlējās tēmu «Siera siešana». Novada ļaudīm bija daudz siera siešanas gudrību, ko viņi atklāja skolēniem. Par jauniegūtajām zināšanām, kas jāievēro, lai siers būtu garšīgs, 11. klase teica lielu paldies Emīlijai Kancānei, Genovefai un Pēterim Kapustiņiem, Marijai Šulstei, Teklai Vaivodei, Marijai Ziemelei, Teklai Domuļevai, Annai Kursītei, Valērijai Skutelei, Irēnai Bartusevičai, Anastasijai Vaivodei, Eleonorai Zarānei, Janīnai Vilcānei, Inārai Kļavinskai, Ivetai Onckulei un citiem, kas palīdzēja šī projekta sagatavošanā.

12. klases projekts bija pašu organizētais žetonu vakars, uz ko novada ļaudis tika aicināti 19. martā.

Vārkavas pamatskolā

Aizraujoši projektu nedēļai risinājās arī Vārkavas pamatskolā. Vecāko klašu skolēni izvēlējās tēmas, kas saistītas ar profesijas izvēli. Tika veikti daudzi testi, noskaidroti pašiem piemērotie dotumi, apmeklēta Valsts nodarbinātī-

bas aģentūras Preiļu filiāle. Ar divu skolnieču mammas Līgas Lutinskas atbalstu varēja apmeklēt zirgaudzētavu Riebiņos, noklausīties lekciju par zirgu audzēšanu un truškopību. 7. klases skolēna Eglona mamma Maruta Raudziņa atklāja pavārmākslas noslēpumus, iemācot izcept brīnišķīgi garšīgu kūku. Māris Malnačs iepazīstināja ar didžeja darba priekšnoteikumiem. Savukārt policijas darbinieks Gvido Mednis projektu nedēļas laikā skolēniem atklāja šīs profesijas gan pozitīvās, gan ne tik gaišās puses.

6. klases zēni veica mopēda «Rīga 13» sīkaku izpēti, un tas viņiem šķita ļoti interesanti. 5. klases meiteņu projekta tēma bija «Vecāku hobija izpēte». Viena skolēnu grupa meklēja informāciju par trušiem, to šķirņiem un kopšanu. Prezentācijā skolēni varēja paglaudīt dzīvu Kalifornijas šķirnes trusi, kas uz skolu atceļoja no Armandas Spūles mājām un jutās diezgan omulīgi. Savukārt Agnese Plone bija intervējusi savu tēti — kurinātāju un stāstīja par šo darbu.

1. un 4. klases projekta tēma bija «Lauku sēta». Bērni sagatavoja lauku sētas maketu ar mājām un mājdzīvnieku figurām, sameklēja un iemācījās daudzus vecvārdus.

2. un 3. klase mācījās origami iemaņas.

Sagatavoja L.Rancāne

LUDZA

Linus Latgalē ciena

Ludzā jau marta sākumā durvis vēris linu audumu un izstrādājumu veikals.

Sortiments — tas pats, kas kādreiz veikalā pie bijušās linu fabrikas: baltu un krāsaini linu audumi, gultas veļa, galdauti, salvetes un sedziņas, kā arī linu diegi no Jelgavas uzņēmuma «Larelini». Pārdevēja Ludmila Privalova, kas ir jaundibinātā SIA

JOL ipašniece, pati arī šuj, tāpēc veikalā var iegādāties arī visvairāk pieprasītos linu izstrādājumus: priekšautus, pirts halātus, vīriešu kreklus, aizkarus, somas, dāvanu maisiņus, no auduma veidotus traukus maizei vai saldumiem. Uzmanību piesaista liela linu soma, kurā iesaiņota dāvana — pirts komplekts. Tajā ietilpst halāts, divi lielie dvieļi, paladziņš klāšanai uz lāvas, cepure un cimdiņš.

Ja plauktā nebūs atrodams vajadzīgā izmēra galdauts, aizkars vai palags, Ludmila pašus tādu, kāds vajadzīgs. Ievēribas cienīgs ir fakts, ka veikalā var iegādāties divu izmēru valsts karogus, kas vienīgie pašūti no sintētiska auduma.

— Dažreiz svētkos eju pa pilsētu un pie vienas otras mājas nodomāju, — kā gribētos te nomainīt karogu! — saka Ludmila. — Tāpēc man ienāca prātā doma tos uzšūt

un piedāvāt pārdošanā, lētāk nekā citos veikalos. Kopumā pirmā darba nedēļa rāda, ka linu izstrādājumu veikals cilvēkiem vajadzīgs. Linus Latgalē ciena. Dāvanām visvairāk pārēk galdautus, sedziņas un pirts komplektus, bet sev — virtuves dvieļus, gultas veļu. Iespējams, kādreiz te varēs iegādāties arī Baltkrievijā ražotu produkciju, man vēl jāpapēta viņu piedāvājums.

«Ludzas Zeme»

KRĀSLAVA

Alla Lomanovska atrod kopīgu valodu pat ar grāfu pils spokiem

Katrā muzejā ir darbinieks, kam uzticēta muzeja krājumu glabāšana, taču šis amats, ko nemāca nevienā mācību iestādē, ietver daudz lielāku atbildību un darba apjomu.

Krāslavas vēstures un mākslas muzeja krājuma glabāšanas pienākumus nu jau vairāk kā 25 gadus pilda Alla Lomanovska. Pērn viņa saņēma Kultūras ministrijas Atzinības rakstu par apzinīgu un radošu darbu muzejā.

Šādam apbalvojumam muzeju biedrība izvirza darbiniekus tikai vienu reizi mūžā — 25. darba gadadienā. Šajos gados muzejs ticis pie 19 564 eksponātiem, kuri tagad ir Allas ikdienas pārraudzībā.

Pa pontontiltu uz Priedaini

Pēc Latvijas Universitātes absolvēšanas, kad Alla kļuva par bibliotēku speciālisti, viņa kādu laiku strādāja Krāslavas bibliotēkā. 1983. gada 1. janvārī tika nodibināts Krāslavas muzejs, kas pēc gada Allu uzaicināja darbā. Sākotnēji muzejs atradās luterāņu baznīcas telpās, bija savākti tikai daži priekšmeti. Pirmais eksponāts pārsvarā bija gleznas no mākslinieku plenēriem. Alla apmeklēja kursus, devās ekspedīcijās, tikās ar rajona iedzīvotājiem, vāca dzīvesstāstus, vēstures faktus un senus priekšmetus. Viena no pirmajām bija ekspedīcija Priedainē, kad pāri Daugavai vēl vedis pontontilts. Astoņdesmitajos gados sakarā ar HES projektu Priedaini bija paredzēts appludināt, tāpēc šai Krāslavas daļai tika veltīta īpaša uzmanība. Diemžēl daudz vēstures liecību ir neglābjami zaudētas. Otrā pasaules kara laikā Krāslavā jau bija muzejs, ko dibināja vietējais skolotājs Ādolfs Pildegovičs. Tā kā viņa kolekcijā nebija nekā par ļeņinismu un marksismu, politisku apsvērumu dēļ muzejs tika aizvērts,

bet kolekcija — izputināta. Stāsta, ka daļa tās atdusas Daugavas dzelmē, tostarp novadnieka, mākslinieka Nauma Āronsona pirmās skulptūras. Pazudusi arī daļa Priedaines ģeogrāfa Jurija Novosjolova dagerotipu jeb stikla negatīvu kolekcijas.

Deviņdesmitie gadi muzejam bijuši finansāli smagi, jo ekspedīcijām naudas nebija. Arī tagad laiks nav tas labākais vēstures izpētei, taču iespēju robežās ekspedīcijas turpinās.

Gurķu pilsētiņas ipatnības

Šogad turpināsies Krāslavas Augusta ielas izpēte, jo tās iedzīvotājiem vēl ir daudz interesantu stāstu un senu fotogrāfiju. Tieši Augusta ielā savulaik aizsākusies gurķu audzēšana, ar ko Krāslava ir slavēta joprojām. Pērn gurķu audzētāju Maļinovsku ģimene muzejam uzdāvināja senu rupja linu auduma priekšautu ar lielu kabatu. Tādu senāk izmantoja gurķu vākšanai. Muzeja īpašumā nonākušas arī dažas īpašas gurķu kastes, kuras senāk katram saimniekam bija atšķirīgas, rotātas ar kokā grieztiem rokturiem. Agrāk arī gurķu plēve nav bijusi nopērkama. Tā kā gurķi Krāslavā sēti jau ļoti agri, tos uz nakti saimnieki piesedza ar sūnām. Pirmās plēves parādījušās Lietuvā. Kāda saimniece stāstījusi, ka devusies turp iemānīt savu veco beļģu tepīki pret gurķu plēvi. Alla piebilst, ka arī pašai tik rušināties dārzā. Esot jau sapirkusi dažādas puķu sēklas, arī gurķu dobe noteikti būs.

Darbs kļūst par īstu aizraušanos

Allas pienākumos ir muzeja krājuma veidošana, katra eksponāta aprakstīšana, dokumentācijas noformēšana, kataloga veidošana, topogrāfijas sistēmas izveide, lai krājumā būtu vieglāk orientēties. Tā kā



● Alla Lomanovska rāda priekšautu, kurš raksturīgs tikai gurķu pilsētiņai Krāslavai.

sava restauratora muzejam nav, arī eksponātu spodrināšana ir Allas un citu darbinieku ziņā. Regulāri ir jāpārbauda, vai kāds eksponāts nav «saslimis» ar pelējumu vai citu kaiti. Tagad sākusies krājuma digitalizācija, kas dos iespēju apskatīt internetā ikvienam arī nepublicēto krājuma daļu.

Muzeja darbinieki paši nedrīkst būt kolekcionāri, taču azarts pastāv un nodarbina prātu pat brīvā laikā. Reiz Alla apciemo-

jusi slimnīcā mammu un ievērojusi šķīvi ar 1. maija simboliku un pionieriem. Personāls piekritis to samainīt pret citu šķīvi. Tuvākajā nākotnē muzejs plāno izveidot grāfa Plātera notāra kabinetu, lai apmeklētāji var uzzināt vairāk par šo dzimtu. Diemžēl šīs dzimtas interjera priekšmeti nav saglabājušies, tāpēc liks lietā citas senas mēbeles no fondiem. Grāfiem savulaik bijuši divi notāri — ebrejs Samuels Rabinovičs un polis Aleksandrs Šarkovskis. Rabinovičs no grāfa saņēmis zelta grezenu ar monogrammu, kurš joprojām glabājas pie notāra mantiniekiem un esot cerība to iegūt muzeja īpašumā. Vēl esot iecere izveidot izstāžu zāli grāfu vecajos stajļos.

Ik rītu sasveicinās ar muzeja spoku

Šobrīd atkal parādījusies cerība, ka pils komplekss tomēr pamazām atdzims. Pagājušā gadsimta astoņdesmitajos gados tika uzsākta grāfu Plāteru pils rekonstrukcija, taču projekts apstājās, arī muzejam nācās atmet sapni par pārcelšanos uz pili, bet bija jāsamierinās ar kalpu māju. Alla atklāj, ka visus šos gadus ir jūtama spoku klātbūtne. Ik pa laikam klusi pavēras kādas durvis un dzirdami soļi muzeja gaitēni vai uz kāpnēm. Katru rītu, atnākot uz darbu, Alla sasveicinās ar muzeja spoku vairākās valodās, jo Krāslava vienmēr bijusi daudz nacionāla. Pavisam nesen spoks viņu no rīta sagaidījis, acu priekšā plaši atverot durvis, kāds vienmēr tiek cieši noslēgtas. Viņa atzīst, ka atrasties muzejā nekad nav bail, arī krēslas stundās viņa te jūtas labi, jo muzejā esot laba aura. Ja kādi priekšmeti arī tiek samainīti vietām, tas visdrīzāk esot nevis spoku, bet gan apmeklētāju nedarbs.

«Latgales Laiks»

Šalles, šalles, šallītes...

Ezernieku pagasta bibliotēkā atklāta Stanislava Belkovskas rokdarbu izstāde «Šalles, šalles, šallītes...». Rokdarbniece uz bibliotēku atnesusi pussimts dažādās tehnikās no dažāda materiāla tapušas šalles, kā arī vairākas cepures, kas kopā ar attiecīgās krāsas šalli veido vienu komplektu.

Stanislava Belkovska ada un tamborē ar neapkrastāmu vieglumu, it kā darijusi to visu mūžu. Patiesībā tā tas arī ir, — pensionāre savulaik strādājusi Ezernieku vidusskolā par rokdarbu skolotāju, kā arī daudzus gadus strādājusi «Daiļradē». Dzimtajos Ezerniekos vienkārši neatrastu tik lielu zāli, lai tautai parādītu rokdarbnieces visa mūža veikumu. Neliels piemērs: pēc dokumentiem Stanislava Belkovska ir

nodevusi «Daiļradē» 736 trīsstūrainos lakātus, kurus pircēji ir aizveduši uz dažādām plašās pasaules valstīm. Vismaz desmit šādi lakāti ir viņai mājās, bet cik to noadīts un izplatīts starp radiem, draugiem, paziņām vai citiem interesentiem, rokdarbniece vairs neatceras.

Izstādes kolekcijā ir gan tamborētas, gan adītas šalles. Tās tapušas dažādos laika posmos, vissenākā ir linu šalle komplektā ar šallīti un cepuri. Šis ļoti smalkais tamborējums tapis pirms gadiem četriem vai pieciem, šodien pensionāre nekam tamlīdzīgam klāt neķeras, jo nav vairs agrāko gadu roku jūtības un redzes. Šis linu komplekts tapis vairākus mēnešus. Starp citu, mājās rokdarbniece glabā sev tamborētu linu džemperī, kuru kāda angliete tik ļoti gribēja iegādāties, ka burtiski staigāja pakal un solīja maksāt jebkuru summu, bet Stanislava bija kategoriska un atteicās pārdot.

Pārējās izstādē apskatāmās šalles rokdarbniece darina ātri: vidēji vienu šalli nedēļā. Sarežģītākās top 10–12 dienās. Protams, tas nav tīrais laiks, bet ņemot vērā atpūtas brīžus un mājas soli.

Savām šallēm komplektā rokdarbniece noada arī pa kādai cepurei, bagātinojot tās ar kādu interesantu detaļu.

Liels pārsteigums bija uzzināt, ka daudz šallju tapšanā izmantotas dakšiņas. Sīrsnīgi smieklī atskanēja uz jautājumu: «Vai tās, ar kurām ēd pusdienas?» Izrādās, rokdarbnieces dakšiņa ir saliekta stieple burtā «U» formā. Pirmo šādu viņa nopirkusi laikā, kad pirmo gadu strādāja Bērziņu pagastā un nezināja, kam lai tādu pielieto. Tagadējās dakšiņas ir krietni labākas kvalitātes, kuras pasūtījusi izgatavot krustdēlam Dau-gavpili, viņš sataisījis vairāku izmēru. Pār-

steigums bija arī uzzināt, ka rokdarbniece ieradās uz pasākumu šallē, kas darināta no suņu vilnas. Izrādās, suņu vilnas dziju šodien var nopirkt veikalos, 50 gramu mak-sā ap trim latiem, vienai šallei vajag ap 200 gramu. Savai šallei rokdarbniece dziju vērpā pati. Vilnu šim mērķim ziedoja kādas paziņas suns Renda. Vilnas vērpšanai pamatnē izmantota tumši zilā gublāna dzija. Rokdarbniece stāstīja, ka augstāku kvalitāti iegūtu, ja viņas rīcībā būtu izķemmētā suņa vilna, bet nav vainas arī cirptajai, tikai tā nav tik mīksta, kā izķemmētā. Izstrādājums noteikti jāizmazgā ar suņu šampūnu vai parastajām saimniecības ziepēm.

Pensionāre rada reāli nēsājamas lietas ar neparastiem darbarīkiem, piemēram, džemperis top uz grābekļa zobiem, izman-tojot rupju dziju.

«Ezerzeme»

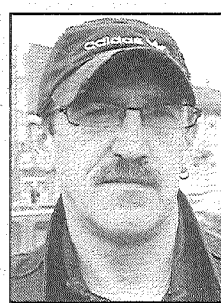
Vai ievērojat gavēni un gaidāt Lieldienas?



Alberts Vucāns no Preiļiem:

— Cenšos ievērot. Daudz mazāk lietoju gaļas ēdienus. Tas saistīts gan ar gavēni, gan ar pavasari, kad organismam pēc ziemas vajadzīgs cits režīms. Pēc tam, kad pārkaņu nozīmīgu gadu sliekšni, esmu sācis citādi skatīties uz veselīgu dzīves veidu.

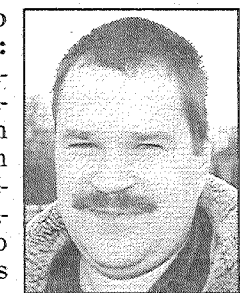
No rītiem vingroju, ievēroju diētu. Tomēr man liekas, ka vairāk gavē vecāka gadagājuma ļaudis, ne jaunie. Manā bērībā gan gavēnis tika ļoti stingri ievērots. Attiecībā uz izklaidēm, man šķiet, ka tautasdziesmas, laba klasiskā mūzika cilvēku garīgi bagātina, no tādiem pasākumiem nebūtu jāatsakās. Cita lieta — bezgaumīga, zemas kvalitātes mūzika, skaļi izklaides šovi. Ar to apmeklēšanu gan vajadzētu piebremzēt.



Elgasts Dimants, makšķernieku skolas vadītājs:

— Jēzus Kristus baroja cilvēkus ar zivīm. Mēs arī to darām. Nevaru teikt, ka pats gavēņa priekšrakstiem sekotu ļoti centīgi, nesmu ortodoksalais kristietis, tomēr mērenība tiek ievērota visās lietās. Manuprāt, cilvēkam visu dzīvi jādomā un jāseko savai rīcībai, darbiem, domām, ne tikai pirms Lieldienām vai Ziemassvētkiem. Lieldienas ir kļuvušas par tautas svētkiem, kas saistās ar visu labo, ar pavasari, ar mīlestību, ar putniem, ar atdzimšanu.

Jānis Cakuls no Riebiņiem: — Piektdienās atturamies no gaļas ēšanas. Bērni to uzņem saprotoši. Dažreiz gan nesanāk gavēni ievērot. Gavēņa laikā cenšamies atturēties no izklaidēm. Lieldienas svinēsim tradicionāli, būs krāsotas olas, šūpoles.



Irēna Vasiljeva no Preiļiem:

— Cenšamies, bet ne vienmēr sanāk. Pēdējā laikā zivis ir dārgākas par gaļu, tāpēc gavējamās dienās nākas atteikties ne vien no gaļas, bet arī no zivs ēdieniem. Uzturā lietojam zirnīšus, pupas.

Saldumus nelietoju vispār, tāpēc savā ēdienkartē bez tiem varu mierīgi iztikt, arī ar delikatesēm neaizraujos. Tomēr ģimenē vīrietis, kurš smagi fiziski strādā, nevar iztikt bez gaļas ēdiena. Taču Lielajā piektdienā mājās valda stingrs gavēnis. Kopumā gavēņa laikā dzīves ritms kļuvis mierīgāks.

Mirdza Utināne no Preiļiem:

— Gavējam, svētdienās ejam uz baznīcu. Gaļas ēdienus cenšamies aizstāt ar piena produktiem un dārzeņiem, kas mums nāk no laukiem. Tomēr vīram, kurš strādā, gavēni ievērot grūtāk, arī piektdienās jāliek galdā sāטים ēdiens. Koncertu vai teātru apmeklēšanu nevaram atļauties, pat ja nebūtu gavēnis. Vīramātei bija 80 gadu jubileja, nosvinējām klusi, bez skaļām izpriecām. Viņa ir ticīga un stingri ievēro gavēņa priekšrakstus.



L.Rancāne
Foto: A.Šņepsts

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBAS

Kreditēšana pret nekustamā īpašuma ķīlu.
Tālr. 25441183, 28609904.

PIEDĀVĀ DARBU TRAKTORISTAM malkas pārvadājumu veikšanai ar savu tehniku.
Darbs Preiļos un tuvākajā apkārtnē.
Tālr. 22079169.

SIA «Dižmežs» pērk: bērza finierklučus - Ls 30.
Cena meža krautuvē.
Samaksa piegādes dienā.
Tālr. 29397979.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Tālr. 26142514, 29293219, 64871804.

Pārdod

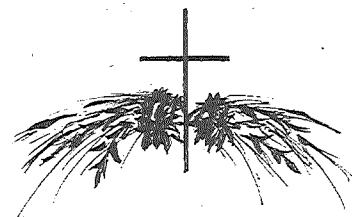
divguļamo gultu, lietota. Iespējama piegāde.
Tālr. 26704252;
AUDI A6 labā tehniskā stāvoklī, 1995. g., TA līdz 03.11. g., cena Ls 2450. Steidzami. Tālr. 26986493;
BMW 525 TDS TOURING (1994. - 1995. g. izl., jauna TA, apdrošināšana, Ls 1400, labā stāvoklī) vai maina. T.28378334;
VOLVO 850 (sedans, 1992. g. izl., sarkanā krāsā, apsildāmi sēdekļi, el. lūka, el. logu pacelājs, jauna TA, Ls 600). T.27018713;
MERCEDES BENZ S350 TO W140 (el. logi, klimata kontrole, Ls 2300). T.29105310;
OPEL ASTRA (1,6, 1999. g. izl., Universāls, zaļā krāsā, radzotas riepas, jauna TA, teicamā stāvoklī, Ls 1800). T.29911811;

Pasažieru ievēribai!
Sakarā ar skolēnu pavasara brīvdienām no 2010. gada 29. marta līdz 2010. gada 5. aprīlim **autobusi kursēs pēc skolēnu brīvdienu kustības grafika.**
Sikāka informācija pieejama Jēkabpils AP mājas lapā www.jekabpilsap.lv, Preiļu autoostā vai pa tālruni 65322000.
SIA «JĒKABPILS AUTOBUSU PARKS» pasažieru pārvadājumu daļa.

SIA «Daugavpils putni» iepērk graudus - kviešus un miežus.
No 6. aprīļa sāks pārdot vienu gadu vecas vistas.
Tālr. 65407830.

Mācību centrs «EVA-93» organizē **KURSUS motorzāģa un krūmgrieža vadītājiem.**
Kursu sākums 25. martā pulkst. 9.00, Līvānos, Celtniecības ielā 8.
Papildus informācija un pieteikties pa tālr. 29240545 vai 65307134.

PEUGEOT PARTNER (1,4, gāze/benzīns, gāzes balons 130 l, sarkanā krāsā, pasažieru, Ls 999). T.29412949;
DAEWOO LANOS (1999. g. izl., 1,5 l, 16 V, sedans, TA, signalizācija, stūres pastiprinātājs, lietie disk, Ls 950). T.29175331;
VW GOLF 3 Variant (1995. g. izl., 1,9 TDI, 5-pakāpju ĀK, TA, Ls 1650). T.29478322;
VW PASSAT Variant (2001. g. izl., 1,9 TDI, zilā krāsā, kondicionieris, piekabes āķis, 5500 EUR). T.22020022;
FORD FOCUS CARAVAN (2000. g. izl., 2,0, automāts, kondicionieris, el. logi, Ls 1500). T.29105310;
OPEL VECTRA (1991. g. izl., 2,0, 5-durvju, lietie disk, centrālā atslēga, mehāniskā ĀK, sudraba met. krāsā, labā stāvoklī, Ls 700). T.26313547.



Tava vieta, kas bija šai dzīvē, ir, bija un vienmēr būs.
Izsakām līdzjūtību Helēnai Kotānei, dēlu RIHARDU mūžības ceļā aizvadot.
Bijušās lauksaimniecības pārvaldes kolēģi

Un atmiņas ziedēs ap viņu Kā baltas ābeles.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību un skumju brīdi esam kopā ar mūsu kolēģēm Intu Kinašu un Ingu Kinašu, TĒVU un VECTĒVU mūžībā pavadot.
Preiļu novada bērnu un jauniešu centra kolektīvs

Lai tēva mīlestība visos ceļos vada, Lai tēva miers tev jaunu spēku dod.
Izsakām dziļu līdzjūtību Intai Kinašai sakarā ar TĒVA nāvi.
Preiļu Mūzikas un mākslas skola

Aiz katra paliek dzīve un pasacītais vārds,
Un atmiņas, ko citi sirdi saglabās...
Izsakām dziļu līdzjūtību Annai Jerofejevai, MĀTI mūžībā pavadot.
Preiļu 1. pamatskolas kolektīvs

Pāri sirmām kapu priedēm Pāršalc tavas dzīves stāsts. Pāri darbam, sāpēm, ilgām Baltu, vieglu smilšu klāsts.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Pēterim Klibajam, MĀTI smilšu kalniņā pavadot.
ĀS «Sadales tīkls» Austrumu reģiona kolektīvs

Maize ikdienas ēdienkartē

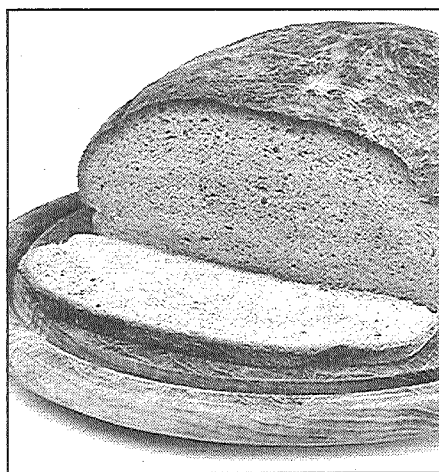
Maize ir viens no retajiem produktiem, bez kura neiztiekam. Daudzi to ēd gandrīz katrā ēdienreizē — no rītiem kopā ar desas vai siera šķēli, pusdienās pie zupas, bet vakariņās ar ievārijumu.

Veikalos maizes izvēle tik plaša, ka piercēji mulst. Kā lai zina, kura maize garšīgāka un kvalitatīvāka. Pēc etiķetes vien to grūti pateikt.

Dietoloģe Lolita Neimane uzskata, ka šādās reizēs mazāk vajadzētu pievērst uzmanību maizes cenai, jāpaļaujas uz garšas kārpiņām. Viens labāk priekšroku dod rupjmaizei, cits saldskābmaizei, bet vēl kāds — kliju vai baltmaizei.

Nav pareizi uzskatīt, ka maize ir produkts, kas vienīgi uzbaro. Tajā ir ļoti daudz organismam nepieciešamo vielu. Maize satur vidēji 6–8% olbaltumvielu, 1–1,5% tauku, 40–50% ogļhidrātu, kā arī B grupas vitamīnus. Tajā ir arī minerālvielas — kālijs, kalcijs, magnijs un mikroelementi. Piemēram, 100 gramos rupja maluma maizes ir 2,6 miligrami dzelzs, rudzu maizē — 1,6, baltmaizē — 0,9 miligrami.

Pērkot maizi, noteikti jāpievērš uzmanība graudu malumam. Jo smalkāks malums, jo mazāk maizē ir vērtīgo vielu, it īpaši B grupas vitamīnu.



Par veselīgāku tiek uzskatīta maize, kurā ir vairāk balastvielu (šķiedrvielu) — pilngraudi un klijas. Ikvienam cilvēkam ar barību ieteicams ikdienā uzņemt 35 gramus šķiedrvielu, un tas nozīmē, ka faktiski bez maizes neiztikt. To, protams, var aizstāt ar graudaugiem, putriem, taču Latvijā tieši maize vienmēr bijusi tradicionāls produkts, turklāt tā dod organismam enerģiju. Par veselīgu tiek uzskatīta maize, ja tajā ir vismaz 7% šķiedrvielu, vienīgi ne uz katras maizes etiķetes tiek uzrādīts šķiedru saturs.

Pērkot maizi, noteikti pievērsiet uzmanību uz etiķetes rakstītajam produkta

sastāvam. Pat graudu un kliju maizē var būt klāt pievienots pārmērīgs daudzums taukvielu. Jāsaka — ne jau vienmēr tie ir sliktie tauki, parasti maizes cepšanai izmanto augu eļļu, taču tik un tā — jo mazāk maizē taukvielu, jo tā veselīgāka. Nereti tauku daudzumu var noteikt, uzliekot maizi uz salvetes un palūkojoties, vai uz tās nepaliek eļļaini plankumi.

Ja mājās ir mazi bērni, tad gan nav jāpāršpilē ar izvairīšanos no taukiem, jo, piemēram, līdz sešu mēnešu vecumam viņiem puse nepieciešamās enerģijas jāuzņem ar taukiem. Taču, jo vecāks kļūst cilvēks, jo mazāk tauku vajadzīgs.

Ja iegādātā maize paliek pāri un jau laikus redzams, ka ģimene to nevarēs apēst, nevajag gaidīt, kad tā sakaltīs vai, vēl ļaunāk, sāks pelēt. Maizi, kamēr tā nav sākusi apkalst, var ievietot saldētavā. Stundu pirms ēšanas to izņem laukā, lai atsaldējas. Tādā veidā maize vienmēr būs kā svaiga. Vēl labāk, ja maizi pirms ēšanas ieliek tosterī vai uz neilgu laiku cepeškrāsnī.

Maizi nekādā gadījumā nevajag glabāt siltumā un it sevišķi polietilēna maisiņā. Lai produkts labāk saglabātos, maizes kastei vienmēr jābūt tīrai. Turklāt rupjmaize un baltmaize jāglabā atsevišķi.

Izmantoti interneta materiāli